

KARTLÄGGNING AV HANDELSFORSKNING I SVERIGE 2010–2014

LÄROSÄTEN, FORSKARE OCH FINANSIÄRER

Grafisk produktion: Fotoskrift AB
Text: Eva Fohlstedt Kommunikation AB och
Handels Utvecklingsråd
Tryck: Typografiska Ateljén AB

Publiceringsår 2015

Förord

För att få ett bättre grepp om handelsforskningens ställning i Sverige beslutade Handels Utvecklingsråd under 2014 att genomföra en kartläggning av handelsforskningen under de fem senaste åren. Kartläggningens syfte var att undersöka vilka som forskar, vilka som finansierar forskningen och vilken omfattning forskningen har.

Med denna kartläggning finns nu en bild av handelsforskningens omfattning under 2010–2014 som kan ligga till grund för framtida strategier och vidareutveckling av den forskning och finansiering som existerar idag.

Vår förhoppning är att det kan bidra till att handelsforskning på olika områden ökar i omfattning och att eventuella framtida liknande undersökningar kan visa på positiv tillväxt när det gäller handelsforskningen.

Projektgrupp

Projektgruppen har bestått av Andreas Hedlund och Jenny Dahlerus, Handels Utvecklingsråd, samt Jonas Nordström, nationalekonomiska institutionen vid Lunds universitet. Kartläggningen har utförts av Eva Fohlstedt Kommunikation AB.

Tack

Tack till alla lärosäten och forskningsfinansiärer som bidragit med information.

Andreas Hedlund, vd, Handels Utvecklingsråd
April 2015

Sammanfattning

Sverige satsar – med relativa mått mätt – stora medel på forskning- och utveckling (FoU); endast tre andra länder inom OECD satsar en större andel av sin BNP på FoU än Sverige. En stor del av dessa medel går till forskning och utveckling inom medicin, teknik och naturvetenskap. Det bedrivs även forskning som är relevant för handeln, idag främst inom de ekonomiska vetenskaperna och andra samhällsvetenskapliga områden.

I denna kartläggning lyfter vi fram vilken forskning som görs, var och vilka som utför den samt vilken externfinansiering som kommer handelsforskningen till del. Vi visar även på vilka de vanligaste forskningsområdena är.

Totalt har drygt 300 miljoner satsats på handelsforskning under den studerade femårsperioden. Några av de viktiga slutsatserna om handelsforskningen i Sverige 2010–2014 är:

- Handelsforskningen och -forskarna är relativt koncentrerade till fem centrumbildningar:
 - Center for Retailing (CFR), Handelshögskolan i Stockholm.
 - Centre for Retailing (CFR), Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.
 - Centrum för handelsforskning (CFH), Lunds universitet.
 - HUI Research.
 - Swedish Institute for Innovative Retailing (SIIR), Högskolan i Borås.
- En begränsad andel av de statliga/offentliga forskningsmedlen går till handelsforskning: Av totalt 50 miljarder offentliga/statliga forskningsmedel går cirka 200 miljoner till handelsforskning – det vill säga runt 0,4 procent.
- Handelns Utvecklingsråd finansierar en stor del av handelsforskningen i Sverige: Runt 30 procent av forskningsmedlen kommer från Handelns Utvecklingsråd.
- Det forskas mycket på vissa områden medan andra inte studeras i så hög grad. Forskning som berör marknadsfrågor, geografi och framtid ur ett lite större perspektiv samt hållbarhetsrelaterad forskning är vanliga områden inom handelsforskningen i Sverige medan arbetslivsforskning lever en mer undanskymd tillvaro.

Kartläggningen visar att handelsforskningen har en stor tillväxt- och utvecklingspotential. Det finns idag mycket intressant och bra forskning, men det finns utrymme för både breddning, fördjupning och vässning.

Innehållsförteckning

1	Kartläggningen	7
1.1	Inledning	7
1.2	Om Handelns Utvecklingsråd	8
1.3	Om kartläggningen	8
1.3.1	Syfte och metod	8
1.3.2	Definitioner	9
1.3.3	Felkällor	10
1.3.4	Data	10
1.3.5	Disposition	10
2	Lärosäten och forskare	11
2.1	Centrumbildningar med stark handelskoppling	11
2.1.1	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm	11
2.1.2	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	13
2.1.3	Centrum för handelsforskning, Lunds universitet	15
2.1.4	HUI Research	16
2.1.5	Swedish Institute for Innovative Retailing, Högskolan i Borås	17
2.2	Andra lärosäten/forskningsinstitut	19
2.2.1	Chalmers	19
2.2.2	Handelshögskolan i Stockholm	19
2.2.3	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	20
2.2.4	Högskolan i Borås	21
2.2.5	Högskolan i Gävle	22
2.2.6	Högskolan i Halmstad	22
2.2.7	Högskolan i Skövde	22
2.2.8	Högskolan Väst	22
2.2.9	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	23
2.2.10	Institutet för Näringslivsforskning	24
2.2.11	Karlstads universitet	25
2.2.12	Kungliga tekniska högskolan	25
2.2.13	Linköpings universitet	26
2.2.14	Linnéuniversitetet	26
2.2.15	Luleå tekniska universitet	27
2.2.16	Lunds universitet	28
2.2.17	Lunds tekniska högskola	29
2.2.18	Stockholms universitet	30
2.2.19	Sveriges lantbruksuniversitet	31
2.2.20	Umeå universitet	32
2.2.21	Uppsala universitet	33
2.2.22	Örebro universitet	33
2.2.23	Övriga	34
2.3	Sammanfattning – lärosäten	35

3	Finansiärer	37
3.1	Statliga/offentliga	37
3.1.1	Formas	38
3.1.2	Forte	39
3.1.3	Jordbruksverket	39
3.1.4	KK-stiftelsen	39
3.1.5	Mistra	40
3.1.6	Naturvårdsverket	41
3.1.7	Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen	41
3.1.8	Stiftelsen för Strategisk Forskning	41
3.1.9	Tillväxtverket	42
3.1.10	Tvårlivs	43
3.1.11	Vetenskapsrådet	43
3.1.12	Vinnova	44
3.2	Privata	46
3.2.1	AFA försäkring	46
3.2.2	Axfoundation	46
3.2.3	Forskningsstiftelserna Handelsbanken	47
3.2.4	Hakon Swenson Stiftelsen	47
3.2.5	Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg	49
3.2.6	Handelns Utvecklingsråd	50
3.2.7	Helge Ax:son Johnsons stiftelse	54
3.2.8	Ikea – Familjen Kamprads stiftelse	54
3.2.9	MTC (Stiftelsen Marknadstekniskt Centrum)	54
3.2.10	Ragnar Söderbergs stiftelse	54
3.2.11	Stiftelsen Lantbruksforskning	55
3.2.12	Torsten Söderbergs stiftelse	55
3.2.13	Wallenbergstiftelserna	55
3.3	Sammanfattning – finansiärer	56
4	Forskningsområden inom handelsforskningen	58
4.1	Elva olika områden	58
4.2	”Marknad, strategi och etablering” samt ”Hållbarhet” i topp	59
4.3	Finansiärer och lärosäten	60
4.4	Centrumbildningarna	61
4.5	Sammanfattning – forskningsområden	62
5	Svensk handelsforskning i korthet	63
	Bilaga 1 – Handelsforskare	65
	Bilaga 2 – Vinnovas och Tillväxtverkets utvecklingsprojekt	68
	Bilaga 3 – Forskare inom olika forskningsområden totalt i Sverige 2013	70

I Kartläggningen

I.1 Inledning

Handeln som näring har under årens lopp fått en allt större samhällsekonomisk betydelse. Idag sysselsätter handeln närmare en halv miljon svenskar och utgör samtidigt cirka tio procent av Sveriges BNP, som jämförelse står tillverkningsindustrin för cirka tjugo procent.¹ Det innebär att handeln är en central del av det svenska näringslivet som påverkar landets ekonomi i hög grad. Handeln är dessutom av betydelse för oss alla som bor eller besöker olika platser och kan vara en avgörande del i en regions eller ett områdes popularitet och framgång.

Sverige tillhör ett av de fem länder inom OECD som satsar mest på FoU (Forskning och Utveckling) räknat som andel av BNP. I Sverige har andelen legat på mellan tre och fyra procent under 2000-talet och majoriteten av finansieringen kommer från näringslivet.² Näringslivet finansierar i hög grad utvecklingsprojekt, som inte finns med i denna undersökning.³ En stor del av forsknings- och utvecklingsmedlen går till medicin, teknik och naturvetenskap.⁴

Av de totala forskningsmedlen vid universitet och högskolor kommer knappt hälften via direkta statliga anslag för forskning och forskarutbildning. Övriga medel kommer från externa finansörer som är både offentliga och privata.⁵

Det fanns ingen samlad bild av handelsforskningen i Sverige tidigare. Därför initierade Handels Utvecklingsråd, en av Sveriges största finansörer av handelsforskning, en kartläggning av hur det ser ut i dagens forskarsverige. Det är inte en helt lätt uppgift då handelsforskningen spänner över många olika områden, fält, discipliner och ämnen.

I denna kartläggning har vi ställt oss ett antal frågor som kan delas in i tre grupper:

1 www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Ekonomi/Produktion-och-Investeringar/Industriproduktionens-sammansattning/ (2015-02-20).

2 www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Utbildning-och-forskning/Investeringar-i-utbildning-och-forskning/Forskning-och-utveckling-internationellt/ (2015-02-20).

3 www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Utbildning-och-forskning/Forskning/Forskning-och-utveckling-i-Sverige---oversikt-internationella-jamforelser-mm/8719/8726/260590/ (2015-02-13).

4 www.forskning.se/forskningutveckling/statistik (2015-02-20).

5 www.regeringen.se/sb/d/2470/a/35318 (2015-02-11).

Genom att söka information från flera olika håll har vi försökt fånga in hur läget i handelsforskningen har sett ut i Sverige under de senast fem åren.

1.2 Om Handelns Utvecklingsråd

Syftet med Handelns Utvecklingsråds verksamhet är genom att finansiera forskning öka kunskapen om handel, till nytta för handelsföretag, anställda inom handeln och kunder. Handelns Utvecklingsråd arbetar både gentemot branschens aktörer och gentemot akademien.

Handelns Utvecklingsråd är en kollektivavtalsstiftelse som består av arbetsgivarorganisationerna Svensk Handel och Arbetsgivarförbundet KFO, samt arbetstagarorganisationerna Handelsanställdas förbund, Unionen och Akademikerförbundet.

1.3 Om kartläggningen

1.3.1 Syfte och metod

Syftet med kartläggningen är att ge en övergripande bild av svensk handelsforskning 2010–2014. Vi har undersökt vilka forskargrupper och forskare som bedriver handelsforskning i Sverige, vilka aktörer som finansierar, med hur mycket och till vilka typer av projekt. Kartläggningen omfattar också en sammanställning av områden som beforskas. I kartläggningen ingår inte någon bedömning av kvaliteten på forskningen.

För att hitta uppgifterna om handelsforskning måste information sökas bland många källor, som till exempel i lärosätenas och finansierarnas egna projektdatabaser, via personliga kontakter och på hemsidor. För att få en så korrekt bild som möjligt har vi sökt uppgifter från två håll, både via lärosäten/institut och via forskningsfinansierare.

Vi har fokuserat på forskning som finansieras externt från offentliga och privata aktörer – inte den finansiering som lärosätena själva bidrar med genom direkta statliga bidrag.

Metod och genomförande

Kartläggningen har gjorts under september till december 2014. Den har genomförts i följande steg:

Lärosäten

- Uppgifter från och kontakter med fem centrumbildningar med stark handelskoppling.
- Urval av övriga relevanta forskningsmiljöer och projekt med hjälp av Handelns Utvecklingsråds projektdatabas.
- Kompletterande sökningar i lärosätenas projektdatabaser och på hemsidor.

Finansierare

- Uppgifter från relevanta offentliga/statliga forskningsfinansierare och privata finansierare med handelsrelevans.⁶

⁶ www.forskning.se/forskningutveckling/aktorerao (2015-02-20).

- Sökningar i forskningsfinansiärers projektdatabaser.
- Muntlig eller skriftlig verifiering från forskningsfinansiärer (med undantag för några av de mindre).

Forskare

- Uppgifter från de fem centrumbildningarna.⁷
- Handelns Utvecklingsråds kontaktregister.
- Deltagare på NRWC (Nordic Retail and Wholesale Conference) 2010, 2012 och 2014.

Sökperiod

Sökperioden omfattar åren 2010–2014. Projekt som beslutats 2009 och påbörjats 2010 har tagits med. Projekt som påbörjats 2009 eller tidigare är inte med i kartläggningen. Vissa av projekten pågår längre än till 2014, där har totalbeloppet på forskningsprojektet räknats med.

Sökord

Följande sökord har använts vid sökning i databaser: arbetsmiljö, betalningsmedel, butik, detaljhandel, digitalisering, distribution, e-handel, handel, hållbarhet, inköp, konsument, konsumtion, kund, ledarskap, ledning, livsmedel, logistik, marknadsföring, organisation, partihandel, ”supply chain management” samt varumärke.

1.3.2 Definitioner

Handelsforskare

Vi har definierat centrala handelsforskare som personer som är verksamma vid de olika centrumbildningarna för handelsforskning, har deltagit i någon av de tre NRWC konferenserna eller fått medel från Handelns Utvecklingsråd under den aktuella perioden.

Dessa är angivna vid respektive lärosäte i rapporten. Övriga forskare med koppling till handel samt affilierade forskare finns i bilaga.

Handelsrelevant forskning

Forskning med relevans för handel har vi definierat utifrån att forskning ska vara till nytta för företag och anställda i handeln, att den bidrar till kunskap och förståelse för handelns betydelse i samhället och/eller att den leder till förståelse för konsumenternas attityder, beteende och behov i handeln.

Forskningsprojekt

I kartläggningen ingår forskningsprojekt, men däremot inte utvecklings- och innovationsprojekt som inte har en tydlig koppling till akademisk forskning. Finansiering av löpande verksamhet och drift redovisas på ett par ställen, men beloppen är inte medräknade i sammanställningen.

⁷ Center for Retailing (CFR), Handelshögskolan i Stockholm, Centre for Retailing (CFR), Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Centrum för handelsforskning (CFH), Lunds universitet, HUI Research och Swedish Institute for Innovative Retailing (SIIR), Högskolan i Borås.

1.3.3 Felkällor

Det finns sannolikt forskningsprojekt som inte kommit med i kartläggningen. Anledningen kan vara att informationen i projektdatabaserna inte är korrekt eller att handelsrelevans uppfattas på olika sätt samt att enskilda projekt kan ha flugit under radarn exempelvis om de är helt och hållet internfinansierade. Det kan även finnas forskare som ibland ägnar sig åt handelsforskning, men som inte gjort det under just den period vi har undersökt.

I flera fall har ett lärosäte uppgivit ett projekt med en tillhörande finansiär, medan projektet inte har redovisats av finansiären. Det kan bero på att projekten har olika benämningar eller löptider. I vissa fall har det också varit svårt att få fram data. Om det finns felaktigheter i materialet är vi glada för att få ta del av rättelser.

1.3.4 Data

När en siffra saknas har vi angivit *ingen uppgift* (i.u.).

1.3.5 Disposition

Efter rapportens inledning och sammanfattning följer avsnitt om lärosäten och handelsforskare, finansiärer samt slutligen om forskningsområden inom handelsforskningen. Avslutningsvis summeras läget i svensk handelsforskning.

I bilaga finns forskare med viss anknytning till handel samt Vinnovas och Tillväxtverkets utvecklingsprojekt.

2 Lärosäten och forskare

I detta avsnitt redovisas vid vilka lärosäten det bedrivs forskning inom handel. Lärosätena beskrivs i korthet och för varje lärosäte finns en tabell där det framgår vilka forskningsprojekt inom handel som bedrivits under femårsperioden, vem som finansierat, belopp och tidsperiod för varje projekt. Notera att projekt som påbörjats före 2009 och som löper under perioden inte är medräknade. Mer information om detta finns under avsnittet ”Metod”.

Handelsforskningen i landet bedrivs framförallt vid fem centrumbildningar. Dessa är: Center for Retailing vid Handelshögskolan i Stockholm, Centre for Retailing vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Centrum för handelsforskning vid Lunds universitet, HUI Research och Swedish Institute for Innovative Retailing vid Högskolan i Borås. De redovisas först i detta avsnitt.

Det bedrivs handelsforskning också vid andra lärosäten och institut. Dessa redovisas i bokstavsordning under rubriken ”Andra lärosäten/forskningsinstitut”. Sist i avsnittet finns några övriga aktörer som fått mindre projektbidrag från Handels Utvecklingsråd.

2.1 Centrumbildningar med stark handelskoppling

- Center for Retailing (CFR), Handelshögskolan i Stockholm.
- Centre for Retailing (CFR), Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.
- Centrum för handelsforskning (CFH), Lunds universitet.
- HUI Research.
- Swedish Institute for Innovative Retailing (SIIR), Högskolan i Borås.

2.1.1 Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm

www.hhs.se/sv/forskning/Centers/retailing

Center for Retailing (CFR) vid Handelshögskolan i Stockholm har funnits sedan 2008. Centrumet bedriver forskning och utbildning inom detaljhandel i nära samarbete med detaljhandelsbranschen. Till och med vårterminen 2015 finansieras Center for Retailing via en stiftelse (Stiftelsen Retail Management) bestående av Ica, H&M, Hakon Swenson Stiftelsen, Coop, Axel Johnson, Norrtälje kommun, Roslagens Sparbanks Stiftelser, Swedish Match och Svensk Handel. Efter halvårsskiftet 2015 övergår finansieringen till att bestå i en direkt relation mellan Handelshögskolan och olika huvudintressenter. Bland dessa återfinns Familjen Erling-Perssons stiftelse (H&M), Ica, Ikea, Axfood, KF, Coca-Cola, Systembolaget, Swedish Match, Svensk Handel och Accenture.

Handelsforskare

Vid centrat är följande handelsforskare verksamma: Erik Alenius, Hanna Berg, Angelica Blom, Mikael Hernant, Claes-Robert Julander, Hans Kjellberg, Fredrik Lange, Annika Lindström, Jens Nordfält (centrumledare), Joel Ringbo, Anne Roggeveen, Sara Rosengren samt Torkel Strömsten.

Finansiering

Tabell 1. Forskningsprojekt 2010–2014, Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Butiksdemonstrationer	Hakon Swenson Stiftelsen	50 000	2010–2102
Butikslayout	Hakon Swenson Stiftelsen, Babson College, Wayne State University	i.u.	2010–
Category management revisited	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Ica in kind	i.u.	2010–2014
Creativity in retailing	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm	i.u.	2014–
Design, placering och betydelse av skyltdockor	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Babson College	i.u.	2012–
Digital signage	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Babson College, Ica in kind	i.u.	2010–2014
Effekter av sifferinformation på förpackningar	Hakon Swenson Stiftelsen, Babson College, Wayne State University	i.u.	2013–
Eye-tracking	Hakon Swenson Stiftelsen, Babson College	1 104 000	2012–2017
Färger och visual merchandising	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Fox School of Business	i.u.	2014
Handelns strategiska beredskap	Handelns Utvecklingsråd	700 000	2011
Kommunikationseffekter i butik (till exempel demonstrationer, hyllexponeringar)	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Handelns Utvecklingsråd	800 000	2010–2011
Management control systems as a package: configurations, inter-relationships and effectiveness of management control systems ⁸	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Handelsbanken	i.u.	2012–2014
Minskat butiksvinn ⁹	Formas	1 100 000	2010–2014
Navigations- och säljfrämjande exponeringar i olika typer av handel	Hakon Swenson Stiftelsen, Babson College	i.u.	2012–
Omnikanal	Hakon Swenson Stiftelsen	i.u.	2011–
Prisupplevelse i dagligvaruhandeln	Handelns Utvecklingsråd	60 000	2013
Push- and pullmarknadsföring i dagligvaruhandeln	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm, Babson College, Tuck School of Business at Dartmouth, Ica in kind	i.u.	2011–2104
Shoppingbeteenden kopplat till kanaler och format	Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm	i.u.	2013–2014
Skyltdockodesign	Ica	i.u.	2010–
Öppna kalkyler i EMV-tillverkning	Ica	i.u.	2010–
Summa		3 814 000	

⁸ Del av större projekt tillsammans med Handelshögskolan vid Göteborgs universitet och Örebro universitet.

⁹ Del av större projekt med Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

Tabell 2. Finansiering av Retail Management-programmet och gästprofessur vid Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm. *Ingår inte i totalbeloppet för forskning.*

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Retail Management-programmet	Hakon Swenson Stiftelsen	1 000 000	2010
Retail Management-programmet	Hakon Swenson Stiftelsen	1 000 000	2011
Retail Management-programmet	Hakon Swenson Stiftelsen	1 000 000	2012
Retail Management-programmet	Hakon Swenson Stiftelsen	3 000 000	2014–2015
Gästprofessor Dhruv Grewal, Babson College	Hakon Swenson Stiftelsen	815 000	2012–2015
Summa		6 815 000	

2.1.2 Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

www.cfr.handels.gu.se

Centre for Retailing (CFR) vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet är organiserad som ett nätverk. Centrumet bildades i januari 2008 med stöd av Handels forskningsstiftelse i Göteborg. Verksamheten syftar till att initiera, understödja och bedriva forskning om och kring fenomen som är relevanta för handeln samt att aktivt och uthålligt verka för att skapa samverkan och mötesplatser för forskare och branschrepresentanter för handeln.

Forskningen belyser handel ur olika perspektiv som digitaliseringens påverkan, bemannings- och rekryteringsstrategier, distribution och logistik, nya affärsmodeller och handeln som arbetsplats. De cirka tjugofem forskarna vid centrumet forskar om handel i olika omfattning och har sin anställning på någon annan institution eller enhet vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, som till exempel; företagsekonomiska institutionen (sektionerna Marknadsföring, Management & Organisation och Logistik) eller Gothenburg Research Institute (inklusive Centrum för Konsumtionsvetenskap).

Handelshögskolan är ett fakultetsområde vid Göteborgs universitet som består av institutionerna Ekonomi och samhälle (Ekonomisk historia, Institutet för innovation och entreprenörskap, Gothenburg Research Institute och Kulturgeografi), Företagsekonomi, Juridik samt National-ekonomi med statistik.

Handelsforskare

Vid centrat är följande forskare verksamma: Petra Adolfsson, Rebecka Arman, Niklas Arvidsson, Ola Bergström, Niklas Egels Zandén, Marissa Ekdahl, Christian Fuentes, Maria Fuentes, Marcus Gianneschi, Marina Grahovar, Johan Hagberg (föreståndare), Niklas Hansson, Lena Hansson, Ulrika Holmberg, Anna Jonsson, Hans Kjellberg¹⁰, Catrin Lammgård, Kajsa Lindberg, Daniel Normark, Eva Ossiansson, Magdalena Petersson McIntyre, Malin Sundström¹¹, Lars Walter, Gabriella Wulff samt Martin Öberg.

¹⁰ Även vid CFR, Handelshögskolan i Stockholm.

¹¹ Även vid SIIR, Högskolan i Borås.

Många av forskningsprojekten vid Centre for Retailing görs i nära samverkan med Centrum för konsumtionsvetenskap (CFK), flera av forskarna är verksamma på båda centrumen. Projekten tillhör i vissa fall båda centrumen och redovisas därför tillsammans i tabellen nedan. Mer information om Centrum för konsumtionsvetenskap finns under avsnittet om andra lärosäten.

Finansiering

Tabell 3. Forskningsprojekt 2010–2014, Centre for Retailing samt Centrum för Konsumtionsvetenskap, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
All aboard: Genusmedveten design som potential för tillväxt	Vinnova	985 000	2013
Apotek i förändring	Riksbankens Jubileumsfond	3 975 000	2010
Bus Rapid Distribution (stipendium Niklas Arvidsson)	Handelns Utvecklingsråd	680 000	2014
Consumer logistics (internationellt samarbete)	Formas (ingår i URBAN-NET inom EU:s 7:e ramprogram)	7 233 000	2010–2014
CSR i det digitala samhället – en etnografisk studie	Handelns forskningsstiftelse i Göteborg (stipendium)	650 000	2014–2016
Den äldre konsumentens möte med butiken – tillgänglighetens betydelse för köppplevelsen	Handelns forskningsstiftelse i Göteborg (stipendium)	600 000	2010–2011
Dieter till salu – en studie av butikers försäljning av dietmat (stipendium Maria Fuentes)	Handelns Utvecklingsråd (stipendium)	600 000	2013–2014
Digcon: Digitaliseringen av konsumtionskulturen (internationellt samarbete)	Vetenskapsrådet	19 812 000	2012–2016
Estetiskt arbete och intersektionalitet i detaljhandeln: en studie av anställdas upplevelser av krav på utseende	Forte	2 700 000	2010–2012
Flexibel handel	Handelns Utvecklingsråd	1 697 000	2011–
Food, convenience and sustainability (FOCAS) (internationellt samarbete)	Formas (ERAnet-projekt)	8 000 000	2014–2016
Förmånsbehandling av den svenska detaljhandels import – En rättslig analys	Handelns forskningsstiftelse (stipendium)	550 000	2010–
Förstärkning av Centre for Retailings internationella publicerings-verksamhet	Handelns Utvecklingsråd	387 754	2010
Handelns digitalisering och förändrade affärsmodeller	Handelns Utvecklingsråd	2 600 000	2014–
Handelns digitalisering och förändrade affärsmodeller	Handelns Forskningsstiftelse	1 000 000	2014–2016
Hållbar shopping i det digitala samhället – en studie av gröna appar	Adlerbertska forskningsstiftelsen, samarbete med företagsekonomiska institutionen	537 500	2014–2015
Hållbara affärsstrategier (stipendium, Niklas Egels Zandén)	Handelns Utvecklingsråd (stipendium)	650 000	2013–
Omställningskompetens i handeln	Handelns Utvecklingsråd	1 797 646	2013–
Re:heritage. Cirkulering och kommodifiering av ting med historia (internationellt samarbete)	Vetenskapsrådet	12 200 000	2014–2017

Retailing risk: konstruktionen av risk i livsmedelsbutiker	Handelns forskningsstiftelse (stipendium)	550 000	2013
Stöd till gästforskare	Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg	1 500 000	2013–
The internal process of moving from a young and small Swedish fashion label to an international player: a question of resource development and change	Handelns forskningsstiftelse (stipendium)	550 000	2010–
The internationalization process of Swedish firms – resource and capability development	Handelns Utvecklingsråd	643 334	2010
Ungas konsumtion av kläder och studera butiker som gränssnitt på estetiska marknader	Handelns forskningsstiftelse (stipendium)	550 000	2010–
Summa		70 448 234	

Tabell 4. Forskningsprojekt 2010–2014, Centre for Retailing samt Centrum för Konsumtionsvetenskap, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, delvis om handel. Ingår inte i totalbeloppet för forskning.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Kommersen 2.0 – en kulturell konsekvensbeskrivning (second handförsäljning)	Riksbyggen, Älvstranden utveckling AB	136 491	2013–2014
Matvanor i nordiskt vardagsliv: En jämförande studie av matvanors förändring och stabilitet (inköpsvanor)	Nordiska samarbetsnämnden för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning	i.u.	2011–2104

Tabell 5. Finansiering av Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Ingår inte i totalbeloppet för forskning.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg	5 700 000	2012–2015

2.1.3 Centrum för handelsforskning, Lunds universitet

www.handel.lu.se

Centrum för handelsforskning vid Lunds universitet är ett tvärvetenskapligt excellenscentrum med fokus på forskning kring varuflödet och kundmötet – två avgörande delar för en fungerande och effektiv handel. Centrumet etablerades 2014 och kärnan utgörs av forskare vid tre centrala enheter vid Lunds universitet; Lunds Tekniska Högskola, Ekonomihögskolan och Service Management vid Campus Helsingborg. Centrumet finansieras i hög grad av Handelns Utvecklingsråd.

Centrum för handelsforskning har fokus på projekten ”E-handel” och ”Kunniga kunder” utöver redan etablerade forskningsprojekt.

Handelsforskare

Följande forskare är knutna till centrat: Kristina Bäckström, Pernilla Derwik, Cecilia Fredriksson, Christian Fuentes¹², Daniel Hellström, Klas Hjort, Jens Hultman (centrumkoordinator), Ulf Johansson (centrumföreståndare), Niklas Jonsson, Annika Olsson, Carin Rehncrona, Anette Svingstedt samt Veronika Tarnovskaya.

Finansiering

Tabell 6. Forskningsprojekt 2010–2014, Centrum för handelsforskning, Lunds universitet.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
E-handels värdeskapande returprocess ¹³	Handels Utvecklingsråd	1 993 000	2013–2015
Gröna butiker – hållbar handel och värdeskapande praktiker	Handels Utvecklingsråd (Hållbar butik med Formas) ¹⁴	2 477 726	2010–
Stipendium, Jörgen Wettbo	Handels Utvecklingsråd	350 000	2013
Stipendium, Matthias Lehner	Handels Utvecklingsråd	350 000	2012
Summa		5 170 726	

Tabell 7. Forskningsprojekt 2010–2014, Centrum för handelsforskning, Lunds universitet.

Ingår i finansieringen av själva centrumet (se tabell 8).

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
E-handel	Handels Utvecklingsråd	1 750 000	
Kunniga kunder	Handels Utvecklingsråd	1 750 000	

Tabell 8. Finansiering av Centrum för handelsforskning, Lunds universitet.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Centrum för handelsforskning	Handels Utvecklingsråd	25 000 000	2013–

2.1.4 HUI Research

www.hui.se

HUI Research bedriver och sprider forskning om handels- och besöksnäringarnas villkor, utveckling och samhällsekonomiska betydelse. Forskningen omfattar frågor som handelsstrukturomvandling, miljöeffekter av handel, experiment i butiksmiljö, omregleringen av apoteksmarknaden och de snabbväxande företagens betydelse för sysselsättning och tillväxt. Forskningen är externfinansierad, större anslag har erhållits från till exempel Handels Utvecklingsråd, Konkurrensverket och Ragnar Söderbergs stiftelse.

Handelsforskare

Vid HUI Research är följande forskare verksamma: Mats Bergman, Anders Bornhäll, Sven-Olov Daunfeldt (forskningschef), Dick Durevall, Dan Johansson, Helena Nilsson, Oana Mihaescu, Niklas Rudholm, Hans Seerar Westerberg samt Linda Thunström.

12 Även vid CFR, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

13 Projektet ägs av Institutionen för designvetenskaper och förpackningslogistik, affilieras av Centrum för handelsforskning.

14 Gemensamt forskningsprogram mellan Formas (fyra stycken projekt) och Handels Utvecklingsråd (fem stycken projekt).

Finansiering

Tabell 9. Forskningsprojekt 2010–2014, HUI Research.

Projekt	Finansär	Belopp	Period
Frukostseminarier 2010	Handelns Utvecklingsråd	150 000	2010
Frukostseminarier 2011	Handelns Utvecklingsråd	150 000	2011
Frukostseminarier 2012	Handelns Utvecklingsråd	186 312	2012
Frukostseminarier 2013	Handelns Utvecklingsråd	292 125	2013
Frukostseminarier 2014	Handelns Utvecklingsråd	281 200	2014
Handeln i Sverige 2011–2015	Handelns Utvecklingsråd	3 985 212	2011
Hur påverkar handelns strukturomvandling miljön	Handelns Utvecklingsråd (Hållbar butik med Formas)	5 187 313	2010–
Kampen om köpkraften – handeln i framtiden	Handelns Utvecklingsråd	350 000	2010
Market Power; the case of coffee	Konkurrensverket	1 500 000	2012
Osynliga jobbskapare	Handelns Utvecklingsråd	895 600	2014
Partihandeln idag och i framtiden	Handelns Utvecklingsråd	415 000	2014
Publicering av akademiska artiklar	Handelns Utvecklingsråd	200 000	2010
Stipendium, Anders Bornhäll	Handelns Utvecklingsråd	440 000	2014
Stipendium, Niklas Gustafsson	Handelns Utvecklingsråd	175 000	2010
The 5th HUI Workshop	Handelns Utvecklingsråd	78 153	2010
The 6th HUI Workshop	Handelns Utvecklingsråd	91 800	2011
The 7th HUI Workshop	Handelns Utvecklingsråd	84 400	2012
The 8th HUI Workshop	Handelns Utvecklingsråd	84 400	2013
The 9th HUI Workshop	Handelns Utvecklingsråd	84 400	2014
Vad händer när Ikea kommer till staden?	Handelns Utvecklingsråd	2 373 200	2011
Summa		17 004 115	

2.1.5 Swedish Institute for Innovative Retailing, Högskolan i Borås

www.hb.se/Forskning/Program/SIIR-Swedish-Institute-for-Innovative-Retailing

Forskningsprogrammet Swedish Institute for Innovative Retailing (SIIR) är särskilt inriktat på handelsforskning och omfattar kunskapspridning till näringslivsaktörer och praktiker. SIIRs verksamhet hör till ett av Högskolan i Borås forskningsområden, Handel & IT. Verksamheten involverar forskargrupper från ett flertal forskningsområden vid högskolan som handel, IT, logistik, marknadsföring, demand chain management, risk management, hållbarhet och event management. Forskningen syftar till att öka handelskompetensen inom akademien och näringslivet och omfattar forskningsfält där handel och IT samverkar, påverkar och stödjer varandra.

Vid SIIR används olika typer av teknologi som bland annat RFID-baserade IT-verktyg, NFC, scanning, eyetracking och virtuella gränssnitt för onlinehandel. SIIR har en egen forskningsmiljö och testlaboratorieverksamhet på Högskolan i Borås, ”Handelslabbet”, som är inrett som en fysisk detaljhandelsbutik. Forskningen vid labbet syftar till att utveckla nya sätt att handla varor och tjänster. Den ska bidra till innovativ handel med fokus på hur tekniska lösningar och affärsmodeller ska designas för att stödja kunder i deras köpbeslut.

SIIR har ett nära samarbete med näringslivet. Bland samarbetspartnerna finns Svensk Distanshandel, Västsvenska Handelskammaren, Sweden Logistics, Marketplace Borås och Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Handelsforskare

Vid institutet är ett femtontal forskare verksamma, bland andra: Jenny Balkow, Martin Behre, Dag Ericsson, Hannes Göbel, Ulf Johansson, Rikard König, Tuwe Löfström, Anita Radon, Rolf Solli, Håkan Sundell, Malin Sundström¹⁵ (akademisk föreståndare) samt Stavroula Wallström.

Finansiering

Tabell 10. Forskningsprojekt 2010–2014, Swedish Institute for Innovative Retailing, Högskolan i Borås.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
3D och e-handel	Sjuhärads kommunalförbund	83 000	2012
Affärsutveckling för framtiden	Ulricehamns cityförening	136 000	2012–2013
Användning av QR-koder i handel	Högskolan i Borås	90 000	2014
Beslutsstöd för (r)etailing	Sjuhärads kommunalförbund	83 000	2012
Consumer insight as a key to radical product and business innovation	Högskolan i Borås ¹⁶	160 000	2014
Den nya köpprocessen ¹⁷	Sparbanksstiftelsen	250 000	2013
Ett laboratorium för handelsforskning – uppstart	Sjuhärads kommunalförbund	700 000	2013
Ett laboratorium för handelsforskning – vidareutveckling	Sjuhärads kommunalförbund	700 000	2014
Facebook skapar liv i knallen, eller är det knallen som skapar liv i Facebook?	Sjuhärads kommunalförbund	83 000	2011
Framtidens business intelligence	Handelns Utvecklingsråd	1 927 938	2013–2015
Framtidens e-handel	Stiftelsen Förenings-sparbanken Sjuhärad, Sweden Logistics	30 000	2013
Framtidens företagande och nya affärsmodeller	Högskolan i Skövde och Högskolan i Borås	2 000 000	2013–2014
Handelsplatser och öppettider	Knallelandsgruppen	25 000	2012
Summa		6 267 938	

15 Även vid CFR, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

16 Samarbete med Högskolan i Skövde.

17 Samarbete med Kairos Future.

2.2 Andra lärosäten/forskningsinstitut

2.2.1 Chalmers

Institutionen för teknikens ekonomi och organisation (Avdelningarna Logistik och Industriell marknadsföring)

www.chalmers.se/sv/institutioner/tme/organisation/Logistik-och-transport

Vid institutionen bedrivs forskning inom bland annat logistik, innovation, entreprenörskap och marknadsföring och kvalitetsutveckling. Institutionen har åtta avdelningar och tre forskningscentrum. Vid avdelningarna *Logistik och Industriell marknadsföring* bedrivs forskning med koppling till två av institutionens profilområden: *Supply Chain Management* och *Operations Management*.

Tabell II. Forskningsprojekt 2010–2014, Chalmers, Institutionen för teknikens ekonomi och organisation, Avdelningarna Logistik och Industriell marknadsföring.

Projekt	Finansär	Belopp	Period
FoodPort	EU	538 614	2010–2014
LogiNord	NordForsk	2 097 773	2010–2015
Minskat svinn genom samverkan – en innovativ kedja från råvara till konsument	Vinnova	500 000	2012–2013
Summa		3 136 387	

2.2.2 Handelshögskolan i Stockholm

Center for Consumer Marketing

www.hhs.se/sv/forskning/Centers/CCM

Center for Consumer Marketing (CCM) är ett forskningscentrum med inriktning mot konsumentbeteende som har funnits vid Handelshögskolan i Stockholm sedan 1981. Forskningen och undervisningen utgår från konsumentbeteendeteorier och avser såväl detaljhandel som andra arenor där kunden möter marknadsföring. Centrumet finansieras genom större anslag från bland andra Ragnar och Torsten Söderbergs stiftelser (21 600 000 kronor från 2007). Flera av forskarna är verksamma även på Center for Retailing vid Handelshögskolan i Stockholm.

Magnus Söderlund (Center Director) är ansvarig för centrumet där det finns en grupp som bedriver handelsrelevant forskning.

Department of Management and Organization

www.hhs.se/en/Research/Departments/DMO

Vid institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans. Kristina Tamm Hallström är en av forskarna.

Tabell 12. Forskningsprojekt 2010–2014, Handelshögskolan i Stockholm, Department of Management and Organization.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Kan vi lita på certifiering? ¹⁸	Handelns Utvecklingsråd	1 506 978	2011

Department of Marketing & Strategy

www.hhs.se/en/Research/Departments/DMS

Vid institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 13. Forskningsprojekt 2010–2014, Handelshögskolan i Stockholm, Department of Marketing & Strategy.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
ICT inom handeln – mot 2020	Handelns Utvecklingsråd	50 000	2012
Stipendium, Daniel Grenblad	Handelns Utvecklingsråd	87 500	2011
Stipendium, Ingrid Stigzelius	Handelns Utvecklingsråd	350 000	2012

2.2.3 Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Centrum för konsumtionsvetenskap

www.cfk.handels.gu.se

Vid Centrum för konsumtionsvetenskap (CFK) bedrivs forskning om konsumtion och konsumtionsmönster inom tvärvetenskapliga forskningsgrupper, vilka också samarbetar med forskare vid andra universitet i Sverige och i andra länder. Grunden för verksamheten utgörs av cirka tjugo forskare med bakgrund i olika vetenskapliga discipliner som design, etnologi, företagsekonomi, hushållsvetenskap, teknik och psykologi.

Centrum för konsumtionsvetenskap bildades i april 2001 av Göteborgs universitet och Chalmers Tekniska Högskola och är placerat vid Gothenburg Research Institute (GRI), Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Helen Brembeck och Ulrika Holmberg är föreståndare för centrat där det finns en grupp som bedriver handelsrelevant forskning. Flera av forskarna har också koppling till Centrum för Retailing vid Göteborgs universitet. Forskningsprojekten vid Centrum för konsumtionsvetenskap redovisas ovan tillsammans med forskningsprojekt vid Centrum för Retailing vid Göteborgs universitet.

Företagsekonomiska institutionen, Logistik

www.fek.handels.gu.se/sektioner/ife_och_log/forskning/forskningsprojekt-logistik

På Handelshögskolan bedrivs också forskning inom logistik, vissa projekt har relevans för handeln. Forskningen görs i större temaområden som till exempel system för kombinerade transporter, konkurrens och effektivitet i transportsektorer, IT och distributionseffektivitet. Seniora forskare och doktorander samverkar.

¹⁸ Projektet är ett samarbete med Stockholms centrum för offentlig sektor (SCORE), som drivs gemensamt av Handelshögskolan i Stockholm och Stockholms universitet.

2.2.4 Högskolan i Borås

Handel och IT

www.hb.se/Forskning/Omraden/Handel-och-IT/

Handel och IT är ett av Högskolan i Borås sex forskningsområden. Det omfattar forsknings- och praktikfältet där handel och IT samverkar, påverkar eller stödjer varandra. Forskningsverksamheten är flervetenskaplig och omfattar drygt fyrtio forskare. Några av forskarna inom forskningsområdet handel är Karin M. Ekström och Nicklas Salomonson.

Tabell 14. Forskningsprojekt 2010–2014, Högskolan i Borås, Handel och IT.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Användningen av ledningssystem och nyckeltal för organisering och kontroll	Forte	2 130 000	2014–2018
Att göra handel av kultur	Högskolan i Borås	100 000	2012
Att jobba med jobbiga kunder	Forte	2 230 000	2013–2015
Customer behavior analysis ¹⁹	KK-stiftelsen	4 087 000	2013–2015
Design av e-tjänster för alla	Högskolan i Borås, Nowigames AB	2 900 000	2012–2014
Forskarmöte kring samtida hantverkskonsumtion	Handelns Utvecklingsråd	5 000	2013
Följeforskning av Studio Re:design	Högskolan i Borås	300 000	2012–2014
Kundideal och organisatoriska realiteter ²⁰	Vetenskapsrådet	1 175 000	2013–2015
Människor, skjortor och siffror – möten mellan säljare och köpare (avhandling)	i.u.	i.u.	–2011
När blir maten värd en resa? En studie av kulinarisk turism i Sverige	BFUF	1 600 000	2013–2015
Sales forecasting using data mining	Högskolan i Borås	1 373 000	2010–2013
Återanvändning och återvinning av kläder	Handelns Utvecklingsråd (Hållbar butik med Formas)	4 128 000	2010–2014
Summa		20 028 000	

Logistik

www.hb.se/Forskning/Amnen/Logistik

Vid Högskolan i Borås finns viss forskning med handelsrelevans inom ämnet logistik. Exempel på genomförda och pågående projekt är ”Hållbar distanshandel” och ”Framtidens e-handel”.

19 Samarbete med Högskolan i Skövde och Ica.

20 Endast en del berör detaljhandeln.

2.2.5 Högskolan i Gävle

Centrum för Logistik och Innovativ Produktion

www.hig.se

Vid Centrum för Logistik och Innovativ Produktion (CLIP) bedrivs forskning om logistik och innovativa produktionsledning. Några av projekten som kan ha relevans för handel är Distributionslogistik och Utveckling av logistisk kompetens i små- och medelstora företag. Verksamheten finansieras av bland andra Tillväxtverket och Region Gävleborg.

2.2.6 Högskolan i Halmstad

Akademien för ekonomi, teknik och naturvetenskap (ETN), Marknadsföring

www.hh.se/akademiforekonomiteknochnaturvetenskap

Vid institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 15. Forskningsprojekt 2010–2014, Högskolan i Halmstad.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Mobil marknadsföring för butikshandeln	Handelns Utvecklingsråd	327 600	2010

2.2.7 Högskolan i Skövde

Institutionen för handel och företagande

www.his.se/om-oss/Organisation/Organisation-och-verksamhet/Institutioner/Institutionen-for-handel-och-foretagande

Vid Institutionen för handel och företagande bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 16. Forskningsprojekt 2010–2014, Högskolan i Skövde, Institutionen för handel och företagande.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Ansökan om medel till fortsatt publicering av forskningsprojektet Incitament för detaljhandelsarbete	Handelns Utvecklingsråd	250 000	2010
Karriärutveckling inom detaljhandeln – lika möjligheter till rörlighet och utveckling för kvinnor och män?	Handelns Utvecklingsråd	1 866 704	2012
Summa		2 116 704	

2.2.8 Högskolan Väst

Institutionen för individ och samhälle

www.hv.se/sv/institutionen-is

Vid Institutionen för individ och samhälle bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 17. Forskningsprojekt 2010–2014, Högskolan Väst, Institutionen för individ och samhälle.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Konsumenters inställning till produkter med etisk märkning	Handelns Utvecklingsråd	242 900	2010

2.2.9 Internationella Handelshögskolan i Jönköping

www.hj.se/jibs

Vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping (Jönköping International Business School – JIBS) finns forskning inom ämnena: företagsekonomi, nationalekonomi, informatik, handelsrätt och statistik. Forskningen handlar bland annat om entreprenörskap och familjeföretag, regional utveckling, ekonomisk geografi, logistik, internationell skatterätt, affärsutveckling, innovation, företagsledning och mediaekonomi.

Tabell 18. Forskningsprojekt 2010–2014, Internationella Handelshögskolan i Jönköping.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Verklighetsbaserade lärprocesser (stipendium, Mats Johansson)	Handelns Utvecklingsråd	175 000	2010

Business Administration

www.hj.se/jibs/en/research/disciplines/business-administration

Inom forskningsområdet Business Administration bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 19. Forskningsprojekt 2010–2014, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Business Administration.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
The short and long term effects of business failure in the retail sector	Handelns Utvecklingsråd	1 865 911	2012

Centre for Entrepreneurship and Spatial Economics

www.hj.se/jibs/en/research/centers-and-institutes/cense

Vid Centre for Entrepreneurship and Spatial Economics (CEnSE) bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 20. Forskningsprojekt 2010–2014, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Centre for Entrepreneurship and Spatial Economics.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Consumer services and attractiveness of housing market in US metropolitan areas	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	i.u.	2014–2015
Etableringen av handelsföretag (stipendium, Özge Öner)	Handelns Utvecklingsråd	350 000	2010
Partihandelns roll i samhällsekonomin (stipendium, Therese Norman)	Handelns Utvecklingsråd	350 000	2011
Summa		700 000	

Media Management and Transformation Centre

www.hj.se/jibs/en/research/centers-and-institutes/mmt-centre

Vid centrat Media Management and Transformation Centre (MMTC) bedrivs viss forskning med handelsrelevans. Mart Ots är chef för centrumet.

Tabell 21. Forskningsprojekt 2010–2014, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Media Management and Transformation Centre.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Freeriding in the retail industry	Hakon Swenson stiftelsen	475 000	2013–
Fördelar med reklamsamarbete (stipendium, Mart Ots)	Handelns Utvecklingsråd	600 000	2010
Medialiserad shopping – hur smartphones förändrar kunders shoppingvanor	Handelns Utvecklingsråd	1 992 000	2013
The effectiveness of promotional tools in retailing	KK-stiftelsen	1 600 000	2012
Summa		4 667 000	

Centre of Logistics and Supply Chain Management

center.hj.se/cels

Vid forskningscentret Centre of Logistics and Supply Chain Management (CeLS) omfattar forskningen bland annat analys av allianser och nätverk på olika nivåer, utbyte inom och mellan olika leverantörskedjor samt strategi- och utvecklingsarbete på logistikföretag. Där bedrivs viss forskning med handelsrelevans. Susanne Hertz och Hamid Jafari är två av forskarna.

Tabell 22. Forskningsprojekt 2010–2014, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Centre of Logistics and Supply Chain Management (CeLS).

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Publishing related to the customer and the distribution of cars	Handelns Utvecklingsråd	351 552	2010

2.2.10 Institutet för Näringslivsforskning

www.ifn.se

Institutet för Näringslivsforskning (IFN) är en privat och oberoende stiftelse som ägnar sig åt forskning med relevans för det svenska näringslivet. Vid institutet bedrivs viss forskning med handelsrelevans. Några av forskarna är Magnus Henrekson (vd), Florin Maican, Matilda Orth och Özge Öner²¹.

Tabell 23. Forskningsprojekt 2010–2014, Institutet för Näringslivsforskning.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Strategisk positionering i svensk dagligvaruhandel	Handelns Utvecklingsråd	2 811 456	2011

21 Affilierad till Internationella handelshögskolan i Jönköping.

2.2.11 Karlstads universitet

Centrum för tjänsteforskning

www.kau.se/ctf

Centrum för tjänsteforskning (CTF) är ett forskningscentrum med fokus på tjänster och värdeskapande genom tjänster. Det bildades 1986 och består av 60 forskare och forskar-studerande verksamma inom ämnena företagsekonomi, arbetsvetenskap, sociologi, religions-sociologi och psykologi. Vid centrumet finns forskningsprofilen ”Tjänsteinnovationer för uthålliga affärer” som sträcker sig över åtta år och finansieras av KK-stiftelsen. Hälften av medlen går till forskning om tjänsteinnovation inom handel. Några av forskarna på centrat som bedriver forskning med handelsrelevans är Anders Gustafsson, Erik Wästlund, Lars Witell och Poja Shams.

Tabell 24. Forskningsprojekt 2010–2014, Karlstads universitet, Centrum för tjänsteforskning.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Den nya tjänsteekonomin: kundupplevelser ²²	KK-stiftelsen	4 000 000	2011–2013
Morgondagens kundsignaler	Handels Utvecklingsråd	2 000 000	2011
The packaging arena – forskning, innovation och internationalisering i fokus ²³	Tillväxtverket	1 800 000	2012–2014
Tjänstefiering med hjälp av användare II	Tillväxtverket, Europeiska unionens strukturfonder	3 000 000	2010–2011
Tjänsteinnovationer för uthålliga affärer ²⁴	KK-stiftelsen	18 000 000	2011–2019
Summa		28 800 000	

2.2.12 Kungliga tekniska högskolan

www.kth.se

Vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH) bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Centrum för bank och finans (CEFIN)

Tabell 25. Forskningsprojekt 2010–2014, Kungliga tekniska högskolan, CEFIN.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Det kontantlösa samhället	Handels Utvecklingsråd	274 800	2011

Ljuslaboratoriet

Tabell 26. Forskningsprojekt 2010–2014, Kungliga tekniska högskolan, Ljuslaboratoriet.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Belysningens utformning i detaljhandeln – en kunskaps-sammanställning	Handels Utvecklingsråd	648 000	2010

22 Projektet omfattar totalt 10 000 000 kronor.

23 Projekten omfattar totalt 8 000 000 kronor, varav handel 1 800 000 kronor.

24 Forskningsprofilen omfattar totalt 36 000 000 kronor. Cirka hälften av medlen går till forskning om tjänsteinnovation inom handel. CTF arbetar tillsammans med Ica, Ikea och Löfbergs Lila.

2.2.13 Linköpings universitet

Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling

www.iei.liu.se

Vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI) bedrivs forskning inom områden som ekonomi och management samt design och teknik. Vid avdelningarna Företags-ekonomi, Industriell ekonomi och Logistik bedrivs viss forskning med handelsrelevans. Några av forskarna är Mats Abrahamsson, Jakob Rehme, Uni Martinsen och Erik Sandberg.

Tabell 27. Forskningsprojekt 2010–2014, Linköpings universitet, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Brittisk bygghandel, licentiatavhandling	Lean Wood Engineering (LWE) ²⁵ , kompetensplattform finansierad av Vinnova, partnerföretag från skogs- och byggindustrin samt Linköpings, Luleå tekniska och Lunds universitet.	i.u.	2013
Citylogistik ²⁶	Energimyndigheten	4 000 000	2011–2013
Citylogistik ²⁷	Strategiska forskningsmedel Regeringen, inom ramen för TRENoP, samarbete med Kungliga Tekniska högskolan	7 500 000	
Svensk och skandinavisk bygghandel, avhandling	Som ovan, projektet Brittisk bygghandel samt SCA	i.u.	2013
Relationer och miljölogistik (stipendium, Uni Martinsen)	Handelns Utvecklingsråd	680 000	–2015
Globalt inköpsarbete i handelsföretag – flödesorientering och organisatorisk utformning	Handelns Utvecklingsråd	2 251 447	2012
Inköpsgruppers logistiska och strategiska förutsättningar samt butiksetableringsprocessen (stipendium, Erik Sandberg)	Handelns Utvecklingsråd	600 000	2011–2013
Konsten att replikera – standardskapande processer i expanderande detaljhandelskedjor	Handelns Utvecklingsråd	301 811	2010
Summa		15 333 258	

2.2.14 Linnéuniversitetet

Institutionen för ekonomistyrning och logistik

www.lnu.se/forskning/forskningsomraden/ekonomi/foretagsekonomi/logistik

Vid institutionen bedrivs forskning inom ett antal områden som kan vara av relevans för handeln: Prestationsstyrning i försörjningskedjor, leverantörsutveckling, mätsystem för transporteffektivitet och lagerstyrning.

25 Forskarna Nord, Nordigården och Rehme har varit delfinansierade via LWE/Vinnova och LWE/Linköpings universitet. LWE har finansierats med 36 miljoner kronor från Vinnova under 2007–2012, industri och universitet har lagt in lika mycket eller mer (industrin i form av pengar och in-kind).

26, 27 Citylogistikforskningen behandlar bara viss del handel.

Tabell 28. Forskningsprojekt 2010–2014, Linnéuniversitetet, Institutionen för ekonomistyrning och logistik.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Logistikutveckling genom mätsamverkan i handelns försörjningskedjor	Handelns Utvecklingsråd	339 415	2010–2011
Prestationsmätningar i textila försörjningskedjor	Linnéuniversitetet	i.u.	2012
Summa		339 415	

Institutionen för organisation och entreprenörskap

www.lnu.se/forskning/forskningsomraden/ekonomi/affarsinformatik

Vid institutionen bedrivs forskning med viss relevans för handeln om bland annat e-handel.

Institutionen för marknadsföring

www.lnu.se/forskning/forskningsomraden/ekonomi/foretagsekonomi/marknadsforing

Vid institutionen bedrivs forskning med viss relevans för handeln om bland annat relations- och sinnesmarknadsföring – att vårda sina kundrelationer.

2.2.15 Luleå tekniska universitet

Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle

Vid Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle bedrivs viss forskning med handelsrelevans vid avdelningarna för arbetsvetenskap och industriell ekonomi.

Avdelningen för arbetsvetenskap

www.ltu.se/org/ets/Avdelningar/Arbetsvetenskap

Vid Avdelningen för arbetsvetenskap bedrivs forskning inom analys, design och utveckling av produkter, produktionssystem och arbetsorganisation utifrån människors fysiologiska, psykologiska, sociala och kulturella förutsättningar.

Tabell 29. Forskningsprojekt 2010–2014, Luleå tekniska universitet, Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle, Avdelningen för arbetsvetenskap.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Arbete i motorbranschen (verkstäder och återförsäljare)	Motorbranschens arbetsgivareförbund och IF Metall	300 000	2013
Genuskonstruktioner på handelns arbetsplatser	Luleå tekniska universitet	500 000	2013–2014
Kassörskan i omförhandling? Om arbete, organisation och genus inom dagligvaruhandeln	Handelns Utvecklingsråd	559 608	2010
Mellan nya och gamla genuskonstruktioner på handelns arbetsplatser	Forte	1 600 000	2010–2011
Summa		2 959 608	

Avdelningen industriell ekonomi

www.ltu.se/org/ets/Avdelningar/Industriell-ekonomi

Vid Avdelningen industriell ekonomi bedrivs forskning inom kvalitetsteknik, miljöledning, industriell logistik, redovisning och styrning och industriell marknadsföring. Vid Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle bedrivs forskning med viss handelsrelevans.

Tabell 30. Forskningsprojekt 2010–2014, Luleå tekniska universitet, Avdelningen industriell ekonomi, Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Kundens kanal(k)val – hur ska handeln möta kundbehov i digitala kanaler?	Handelns Utvecklingsråd	2 465 000	2013
Stipendium, Arash Kordestani	Handelns Utvecklingsråd	87 500	2012
Stipendium, Kaveh Peighambari	Handelns Utvecklingsråd	175 000	2011
Summa		2 727 500	

2.2.17 Lunds tekniska högskola

www.lth.se

Lunds tekniska högskola (LTH) är en av åtta fakulteter på Lunds universitet. Den utgör tillsammans med fakulteterna Ekonomihögskolan och Samhällsvetenskapliga fakulteten kärnan i Centrum för handelsforskning.

Institutionen för designvetenskaper, Enheten för packningslogistik

www.plog.lth.se

Vid Institutionen för designvetenskaper, Enheten för packningslogistik vid LTH, bedrivs forskning med viss handelsrelevans som inte ingår i Centrum för handelsforskning.

Tabell 36. Forskningsprojekt 2010–2014, Lunds tekniska högskola, Institutionen för designvetenskaper, Enheten för packningslogistik.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Closer starfish – horizontal collaboration for more efficient transports ³⁰	EU	i.u.	i.u.
Dynamiskt hållbarhetsdatum för minimerat svinn	Tvärlivs (Formas, Vinnova med flera)	5 000 000	2013–2016
E-handels värdeskapande returprocess ³¹	Handels Utvecklingsråd	(1 993 000)	2013–2015
Förpackningssystem för den hållbara butiken	Formas (Hållbar butik med Handels Utvecklingsråd)	3 600 000	2010–2012
ReLog forskningsplattform	Vinnova, Helsingborgs Stad och Lunds universitet	i.u.	2013–2015
Samcity ³²	Vinnova	i.u.	2014
System effects of e-commerce and energy efficiency ³³	Energimyndigheten	i.u.	2014
Summa		8 600 000	

2.2.16 Lunds universitet

Ekonomihögskolan

www.ehl.lu.se

Vid Ekonomihögskolan bedrivs en del forskning med viss handelsrelevans som inte ingår i Centrum för handelsforskning.

Tabell 31. Forskningsprojekt 2010–2014, Lunds universitet, Ekonomihögskolan.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Handel och hållbar konsumtion	Handels Utvecklingsråd (Hållbar butik med Formas)	3 555 302	2010–
Stipendium, Emma Runnemark	Handels Utvecklingsråd	600 000	2013
The commodification of culture and ethnicity in the retail sector	Handels Utvecklingsråd	50 000	2013
Summa		4 205 302	

Humanities Laboratory

www.humlab.lu.se

Tabell 32. Forskningsprojekt 2010–2014, Lunds universitet, Humanities Laboratory.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Ögat styr – visuella upplevelsen styr beslut i butik	Hakon Swenson Stiftelsen	956 000	2014

28 Forskningsprojekt om hur livsmedelsaktörer (till exempel Ica och Coop) kan samverka när det gäller varutransporter. Både handels- och transportforskning.

29 Projektet affilierar av Centrum för handelsforskning vid Lunds universitet och är medräknat i den summan (se Tabell 6).

30 Citylogistik om hur publika transporter och gods kan koordineras i Malmö Stad. Viss handelsrelevans.

31 Om vilka miljöeffekter övergången till e-handel genererar.

Institutionen för kulturvetenskaper

www.kultur.lu.se

Tabell 33. Forskningsprojekt 2010–2014, Lunds universitet, Institutionen för kulturvetenskaper.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
När blir maten värd en resa ²⁹	BFUF (Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond)	1 600 000	2013–2015

Internationella Miljöinstitutet

www.iiiee.lu.se

Tabell 34. Forskningsprojekt 2010–2014, Lunds universitet, Internationella Miljöinstitutet.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Att stödja gröna och etiska marknader	Formas (Hållbar butik med Handels Utvecklingsråd)	5 400 000	2010–2012

Sociologiska institutionen

www.soc.lu.se

Tabell 35. Forskningsprojekt 2010–2014, Lunds universitet, Sociologiska institutionen.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Ansökan rörande publicering av vetenskapliga artiklar	Handels Utvecklingsråd	471 291	2010
Rörlighet bland handels anställda	Handels Utvecklingsråd	2 029 687	2012
Summa		2 500 978	

2.2.18 Stockholms universitet

Företagsekonomiska institutionen, Stockholm Business School

www.sbs.su.se

Vid Företagsekonomiska institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 37. Forskningsprojekt 2010–2014, Stockholms universitet, Företagsekonomiska institutionen.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Handeln och konsumenters anpassning till nya politiska krav på hållbar konsumtion och minskat svinn	Handels Utvecklingsråd	50 000	2011
Post-doctoral funding applications	Handels Utvecklingsråd	50 000	2013
Stipendium, Anita Radon	Handels Utvecklingsråd	600 000	2011
Stipendium, Carl Yngfalk	Handels Utvecklingsråd	600 000	2012
Stipendium, Johanna Fernholm	Handels Utvecklingsråd	87 500	2012
Stipendium, Nishant Kumar	Handels Utvecklingsråd	87 500	2011
Summa		100 000	

32 Innehåller en mindre del där butikens roll i kulinarisk turism studeras.

Historiska institutionen

www.historia.su.se

Vid Historiska institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 38. Forskningsprojekt 2010–2014, Stockholms universitet, Historiska institutionen.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Stipendium, Håkan Jakobsson	Handelns Utvecklingsråd	87 500	2011

Stressforskningsinstitutet

www.stressforskning.su.se

Vid Stressforskningsinstitutet bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 39. Forskningsprojekt 2010–2014, Stockholms universitet, Stressforskningsinstitutet.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Arbetstider och sömnbesvär inom handeln – kan en sömskola förbättra arbetsprestation och arbetstrivsel?	Handelns Utvecklingsråd	2 242 800	2012

2.2.19 Sveriges lantbruksuniversitet

Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi

www.slu.se/institutioner/arbetsvetenskap-ekonomi-miljopsykologi

Vid Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 40. Forskningsprojekt 2010–2014, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Klimatmärkt livsmedel	Formas (Hållbar butik med Handelns Utvecklingsråd)	4 643 180	2010–

Institutionen för ekonomi

www.slu.se/institutioner/ekonomi

Vid Institutionen för ekonomi bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 41. Forskningsprojekt 2010–2014, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Private public partnership – svensk dagligvaruhandel och intresseorganisationer	Handelns Utvecklingsråd	200 000	2010

Institutionen för energi och teknik

www.slu.se/energiochteknik

Vid Institutionen för energi och teknik bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 42. Forskningsprojekt 2010–2014, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för energi och teknik.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Minskat matsvinn i livsmedelsbutik	Formas (Hållbar butik med Handelns Utvecklingsråd)	4 922 310	2010–
Stipendium, Mattias Eriksson	Handelns Utvecklingsråd	330 000	2014
Summa		5 252 310	

Hållbara matvägar

www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/hallbara-matvagar

Vid SLU pågår projektet Hållbara matvägar som sammanställer vetenskaplig och praktisk kunskap om hur livsmedelsproduktion, från jord till bord, kan bli mer miljömässigt hållbar. Projektet leds av Institutet för Livsmedel och Bioteknik (SIK).

2.2.20 Umeå universitet

Handelshögskolan

www.usbe.umu.se

Handelshögskolan vid Umeå universitet har 170 anställda varav cirka 90 disputerade lärare och forskare. Verksamheten består av forskning och undervisning inom företagsekonomi, nationalekonomi och statistik. Vid Handelshögskolan bedrivs viss forskning med handelsrelevans. Några av forskarna är Elin Nilsson och Lars Silver.

Tabell 43. Forskningsprojekt 2010–2014, Umeå universitet, Handelshögskolan.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Business north	i.u.	i.u.	i.u.
E-handel i perifera områden	i.u.	i.u.	i.u.
Handel och finans i glesbygd	i.u.	i.u.	i.u.
Inlandskommunernas entreprenörskap – Akademi norr	i.u.	i.u.	i.u.
Lokal utveckling av företagande med särskild inriktning mot handel och logistik	i.u.	i.u.	i.u.
Professur Retail and Demand Chain Management	Handelns Utvecklingsråd	1 600 000	2012–2016
Professur Retail and Demand Chain Management	Svensk handel och SILF	i.u.	2012–2016
Supply Chain Management och Innovation	i.u.	i.u.	i.u.
Summa		1 600 000	

2.2.21 Uppsala universitet

Ekonomisk-historiska institutionen

Vid Ekonomisk-historiska institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 44. Forskningsprojekt 2010–2014, Uppsala universitet, Ekonomisk-historiska institutionen.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Till salu. Stockholms textila handelshistoria	Handelns Utvecklingsråd	95 000	2010

Företagsekonomiska institutionen

Vid Företagsekonomiska institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 45. Forskningsprojekt 2010–2014, Uppsala universitet, Företagsekonomiska institutionen

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Kunskapsbaserad marknadsföring	Handelns Utvecklingsråd	702 000	2010
Hållbarhetsredovisning och interna organisatoriska processer för ökad hållbarhet	Handelns Utvecklingsråd (Hållbar butik med Formas)	2 607 024	2010–
Stipendium, Ann-Kristin Lindberg	Handelns Utvecklingsråd	175 000	2011
Stipendium, Sofia Wagrell	Handelns Utvecklingsråd	175 000	2012
Summa		3 659 024	

Kulturgeografiska institutionen

Vid Kulturgeografiska institutionen bedrivs viss forskning med handelsrelevans.

Tabell 46. Forskningsprojekt 2010–2014, Uppsala universitet, Kulturgeografiska institutionen.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Detaljhandels förändrade geografi	Handelns Utvecklingsråd	1 753 818	2011

2.2.22 Örebro universitet

Handelshögskolan

www.oru.se/Institutioner/Handelshogskolan-vid-Orebro-universitet

Handelshögskolan är en institution vid Örebro universitet som bildades 2008. Forskningen bedrivs dels ämnesvis, dels organiserad i tvärvetenskapliga grupper. Den görs i huvudsak inom ämnena företagsekonomi, informatik, nationalekonomi och statistik.

Tabell 47. Forskningsprojekt 2010–2014, Örebro universitet, Handelshögskolan.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Stipendium, Anders Bornhäll ³⁴	Handelns Utvecklingsråd	440 000	2014

33 Andreas Bornhäll finns även på HUI och är knuten till Högskolan i Dalarna.

Centre for Empirical Research on Organizational Control

www.oru.se/English/Research/Research-Environments/Research-environment/ENT/Centre-for-Empirical-Research-on-Organizational-Control-CEROC

Centre for Empirical Research on Organizational Control (CEROC) är en forskningsmiljö vid Handelshögskolan där det bedrivs forskning inom ekonomistyrning. Vissa av projekten har handelsrelevans. Några av forskarna är Magnus Frostenson, Sven Helin, Frans Prekert samt Johan Sandström.

Tabell 48. Forskningsprojekt 2010–2014, Örebro universitet, Handelshögskolan, Centre for Empirical Research on Organizational Control.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
E-handel med dagligvaror – dess påverkan på ekonomi, hållbarhet och nätverksorganisering av distribution	Handelns Utvecklingsråd	2 417 640	2014–2016
Hållbarhetsredovisning och interna organisatoriska processer för ökad hållbarhet ³⁵	Handelns Utvecklingsråd	2 607 024	2010–2012
Shop at home – electronic home care shopping ³⁶	KK-stiftelsen	200 000	2010
Ändamålsenliga sammansättningar av marknadskanaler för värdeskapande inom detaljhandel	Handelns Utvecklingsråd	1 429 268	2013–2015
Summa		653 932	

2.2.23 Övriga

Tabell 49. Centrum för näringslivshistoria.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Konferensbidrag för internationell forskningskonferens	Handelns Utvecklingsråd	50 000	2014

Tabell 50. Ersta Sköndal högskola.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Etiken i butiken	Handelns Utvecklingsråd	573 000	2011

Tabell 51. Global utmaning.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Rapport "Hållbara lösningar för handeln"	Handelns Utvecklingsråd	100 000	2014
Ungdomsarbetslösheten – en viktig utmaning för Östersjöregionen	Handelns Utvecklingsråd	100 000	2012
Summa		200 000	

34 Hållbarhetsredovisningsprojektets formella hemvist var vid Företagsekonomiska institutionen, Uppsala universitet, medan forskarna hade Örebroanknytning.

35 Samproduktionsprojekt, enligt finansiären inte forskning.

Tabell 52. Ratio.

Projekt	Finansiär	Belopp	Period
Företagens kompetensförsörjning och ungas etablering på arbetsmarknaden	Handelns Utvecklingsråd	50 000	2011

2.3 Sammanfattning – lärosäten

De fem centrumbildningarna har bedrivit forskningsprojekt inom handel som omfattar cirka 128 miljoner kronor under perioden. Vid övriga lärosäten och forskningsinstitut har bedrivits forskning för cirka 141 miljoner kronor – alltså totalt runt 300 miljoner. Drygt 40 procent av forskningen bedrivs vid de fem centrumbildningarna. Av centrumen är Centre for Retailing vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet klart störst. Att Center for Retailing vid Handelshögskolan i Stockholm är så litet beror till viss del på att många belopp för projekten där saknades. Bland de andra lärosätena/instituten finns fyra aktörer; Karlstads universitet – Centrum för tjänsteforskning, Lunds universitet (inklusive Lunds tekniska högskola), Högskolan i Borås – Handel och IT och Linköpings universitet – Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling; som är lite större än de andra.

Tabell 53. Forskningsprojekt 2010–2014, centrumbildningar med stark handelskoppling.

Lärosäte	Totalt
Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm ³⁷	3 814 000
Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (inklusive Centrum för konsumtionsvetenskap) ³⁸	70 448 234
Centrum för handelsforskning, Lunds universitet	30 170 726
HUI Research	17 004 115
Swedish Institute for Innovative Retailing, Högskolan i Borås	6 267 938
Summa	127 705 013

36 Utöver detta har Hakon Swenson Stiftelsen bidragit med 6 815 000 kronor till verksamheten vid Center for Retailing, Handelshögskolan Stockholm. Finansieringen omfattar undervisning och en gästprofessur. Summan räknas inte med i totalbeloppet forskning.

37 Utöver detta har Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg bidragit med 5 700 000 kronor till verksamheten vid Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Summan räknas inte med i totalbeloppet forskning.

Tabell 54. Forskningsprojekt 2010–2014, andra lärosäten och forskningsinstitut.

Lärosäte	Totalt
Chalmers	3 136 387
Handelshögskolan i Stockholm ³⁹	1 556 978
Handelshögskolan vid Göteborgs universitet ⁴⁰	–
Högskolan i Borås	20 028 000
Högskolan i Halmstad	327 600
Internationella Handelshögskolan i Jönköping	7 584 463
Högskolan i Skövde	2 116 704
Högskolan Väst	242 900
Karlstads universitet	28 800 000
Kungliga Tekniska högskolan	922 800
Linköpings universitet	15 333 258
Linnéuniversitetet	339 415
Luleå tekniska universitet	5 687 108
Lunds universitet (inklusive Lunds tekniska högskola)	23 262 280
Stockholms universitet	3 805 300
Sveriges lantbruksuniversitet	10 095 490
Umeå universitet	1 600 000
Uppsala universitet	5 507 842
Örebro universitet	7 093 932
Övriga	3 684 456
Summa	141 124 913

38 Center for Consumer Marketing vid Handelshögskolan i Stockholm finansieras genom större anslag från bland andra Ragnar och Torsten Söderbergs stiftelser (21 600 000 kronor från 2007). Beloppet är inte medräknat i tabellen med anledning av att kartläggningen endast omfattar forskningsprojekt under perioden 2010–2014.

39 De pengar som har gått till Centrum för konsumtionsvetenskap ingår i Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Inga andra medel till handelshögskolan i Göteborg har rapporterats.

3 Finansiärer

Direkta statliga anslag för forskning och forskarutbildning står för knappt hälften av de totala forskningsmedlen till universitet och högskolor. Övriga medel kommer från externa finansiärer; där vi hittar både privata och statliga/offentliga aktörer, ofta i form av olika stiftelser.⁴⁰

Finansiärerna, som är uppdelade på två avsnitt (Statliga/offentliga respektive Privata), beskrivs i korthet, för var och en av dem finns också en tabell där det framgår vilka forskningsprojekt inom handel de finansierat under femårsperioden, vilket lärosäte som bedrivit forskningen, belopp och tidsperiod för varje projekt. Notera att projekt som påbörjats före 2009 och som löper under perioden inte är medräknade. Mer information om detta finns under avsnittet ”Metod”.

3.1 Statliga/offentliga

Det finns fyra myndigheter som i huvudsak finansierar forskning. Deras sammanlagda forskningsfinansiering är knappt tio miljarder kronor per år. De är:

- Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande).
- Forte (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd).
- Vetenskapsrådet.
- Vinnova.

Vetenskapsrådet, som är den största, fördelar cirka 5,5 miljarder kronor till grundforskning inom naturvetenskap, teknik, medicin, humaniora och samhällsvetenskap varje år.

Utöver myndigheterna finns offentliga stiftelser som finansierar forskning. Deras stöd till forskning beräknas sammanlagt till cirka en (1) miljard kronor per år. Dessa är:

KK-stiftelsen (Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling), Mistra (Stiftelsen för miljöstrategisk forskning), Riksbankens jubileumsfond, STINT (Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning), SSF (Stiftelsen för strategisk forskning), Vårdalstiftelsen (Stiftelsen för vård- och allergiforskning) och Östersjöstiftelsen (Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa). De offentliga finansiärer som finansierat forskningsprojekt inom handel under perioden redovisas nedan.⁴¹

40 www.regeringen.se/sb/d/2470/a/35318 (2015-02-11).

41 www.regeringen.se/sb/d/2470/a/35318 (2015-02-11).

3.1.1 Formas

www.formas.se

Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande) är ett statligt forskningsråd som sorterar under Miljödepartementet. Rådet har i uppdrag från regeringen att främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Verksamheten finansieras av anslag från miljödepartementet och landsbygdsdepartementet.

Formas har även samfinansierat forskningsprojekt inom Tvärlivs, dessa projekt tas inte med i tabellen nedan (nr 56) utan finns i ett eget avsnitt, 3.1.10.

Finansiering av forskning

Tabell 55. Totalt till forskning 2010–2014, Formas.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
915 619 000	932 909 000	1 033 451 000	1 111 677 000	1 120 000 000	5 miljarder

* uppskattning

Tabell 56. Handelsforskningsprojekt 2010–2014, Formas.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Att stödja gröna och etiska marknader: dagligvaruhandelns roll (Hållbar butik ⁴³)	Lunds universitet, Internationella Miljöinstitutet	5 400 000	2010–2012
FOCAS – Food, Convenience and Sustainability	Göteborgs universitet, Centrum för konsumtionsvetenskap	1 946 676	2014–2016
Förpackningssystem för den hållbara butiken (Hållbar butik)	Lunds universitet	3 600 000	2010–2012
Klimatmärkt livsmedelsbutik – handelns möjligheter att stimulera till klimatsmarta livsmedelsval och dess konsekvenser för utsläppsminskningar och lönsamhet (Hållbar butik)	Sveriges lantbruksuniversitet	4 400 000	2010–2012
Konsumenters livsmedelsval – hur, varför och när? Betydelsen av attityder; preferenser; information, larm och andra påverkansfaktorer i olika valsituationer	SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB ⁴⁴	2 250 000	2010–2011
Minskat matsvinn i livsmedelsbutiker – åtgärder och deras effekter på ekonomi och miljö (Hållbar butik)	Sveriges lantbruksuniversitet	4 200 000	2010–2012
OSUS – Consumers in a sustainable food supply chain: understanding barriers and facilitators for acceptance of visually suboptimal foods	SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	4 288 665	2014 – 2016
Summa		26 085 341	

42 Hållbar butik var ett samarbete mellan Formas och Handelns Utvecklingsråd på totalt 36 miljoner. Nio projekt beviljades medel inom utlysningen, fyra från Formas och fem från Handelns Utvecklingsråd.

43 SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB, är ett industriforskningsinstitut med syfte att stärka livsmedelsföretagens konkurrenskraft. SIK är ett dotterbolag till SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

3.1.2 Forte

www.forte.se

Forte (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd) finansierar forskning för människors hälsa, arbetsliv och välfärd. Forte är en statlig myndighet under socialdepartementet.

Finansiering av forskning

Tabell 57. Totalt till forskning 2010–2014, Forte, alla siffror är cirkasiffror.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
380 000 000	380 000 000	415 000 000	475 000 000	512 000 000	2 miljarder

* uppskattning

Tabell 58. Forskningsprojekt 2010–2014, Forte.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Att jobba med jobbiga kunder – Tjänstearbete mellan kundideal och organisatoriska realiteter	Högskolan i Borås, Institutionen för data och affärsvetenskap	2 230 000	2012–2015
Estetiskt arbete och intersektionalitet i detaljhandeln: en studie av anställdas upplevelser av krav på utseende	Göteborgs universitet, Gothenburg Research Institute	2 700 000	2010–2012
Mellan nya och gamla genuskonstruktioner på handelns arbetsplatser	Luleå tekniska universitet	1 600 000	2010–2011
Summa		6 530 000	

3.1.3 Jordbruksverket

Hösten 2007 beslutade regeringen om en livsmedelsstrategi för hela Sverige. Syftet var att stärka konkurrenskraften inom livsmedelssektorn. Satsningen var en del av visionen Sverige – det nya matlandet som lanserades 2008 och som handlade om att Sverige skulle bli bäst i Europa på mat.

Finansiering av forskning

Tabell 59. Forskningsprojekt Jordbruksverket 2010–2014, en del av Sverige – det nya matlandet.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Minskat matsvinn i livsmedelskedjan – ett helhetsbegrepp	SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	377 000	2012
Summa		377 000	

3.1.4 KK-stiftelsen

www.kks.se

KK-stiftelsen (Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling) finansierar forskning och kompetensutveckling vid Sveriges 16 nya universitet och högskolor samt Försvarshögskolan, GIH, Konstfack, Kungl. Konsthögskolan, Kungl. Musikhögskolan och Stockholms konstnärliga högskola, när den sker i samverkan med näringslivet.

Finansiering av forskning

Tabell 60. Totalt till forskning 2010–2014, KK-stiftelsen.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
318 495 400	311 000 000	361 470 182	362 942 641	360 000 000	1,7 miljarder

* uppskattning

Tabell 61. Forskningsprojekt 2010–2014, KK-stiftelsen.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Born globals – en innovativ strategi för att skapa affärer	Högskolan i Halmstad	4 028 000	2011–2014
Den nya tjänsteekonomin: Kundupplevelser ⁴⁵	Karlstads universitet	4 000 000	2011–2013
Effekter av samaktiviteter i dagligvaruhandeln	Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping AB	1 687 319	2012–2015
Förbättrade sök och rekommendationer för e-handel	Malmö högskola	1 798 800	2014–2105
Shop at home – electronic home care shopping ⁴⁶	Örebro universitet	(200 000)	2010
The effectiveness of promotional tools in retailing	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	1 600 000	2012
Tjänsteinnovationer för uthålliga affärer ⁴⁷	Karlstads universitet	18 000 000	2011–2019
Summa		31 114 119	

3.1.5 Mistra

www.mistra.org

Mistra (Stiftelsen för miljöstrategisk forskning) stödjer forskning av strategisk betydelse för en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling. Mistra investerar i större forskningssatsningar.

Finansiering av forskning

Tabell 62. Totalt till forskning 2010–2014, Mistra.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
169 000 000	133 000 000	169 000 000	177 000 000	200 000 000	850 miljoner

* uppskattning

44 Projektet omfattar totalt 10 000 000 kronor.

45 Samproduktionsprojekt, inte forskning.

46 Forskningsprofilen omfattar totalt 36 000 000 kronor. Cirka hälften av medlen går till forskning om tjänsteinnovation inom handel. Karlstads universitet, Centrum för tjänsteforskning (CTF) arbetar tillsammans med Ica, Ikea och Löfbergs Lila.

Tabell 63. Forskningsprojekt 2010–2014, Mistra.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Mistra Future Fashion	Forskningskonsortium med forskare från Chalmers, Copenhagen Business School, Handelshögskolan i Stockholm, Innventia, Konstfack, Malmö högskola, SP, Swerea IVF, University of the Arts London. ⁴⁸	40 000 000	2011–2015

3.1.6 Naturvårdsverket

www.naturvardsverket.se

Naturvårdsverket har ett regeringsuppdrag om hållbar konsumtion och har tagit fram förslag på åtgärder som bidrar till detta. Förslaget redovisades under hösten 2014.

Naturvårdsverket samverkar med Livsmedelsverket, Jordbruksverket och ett stort antal aktörer i SaMMa (Samverkansgruppen för minskat matavfall). SaMMa är ett nätverk för myndigheter, forskare, intresseorganisationer och branschen, med aktörer i olika delar av livsmedelskedjan. Syftet med gruppen är att genom att vara kontaktyta och informationssamlare verka för ett minskat matsvinn, och därigenom även minskat matavfall. Vi saknar uppgift på Naturvårdsverkets forskningsfinansiering.

3.1.7 Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen

www.rj.se

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond är en fristående stiftelse som har till ändamål att främja och understödja humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning.

Finansiering av forskning

Tabell 64. Totalt till forskning 2010–2014, Riksbankens Jubileumsfond.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
347 647 000	332 755 000	354 737 000	381 632 000	380 000 000	1,8 miljarder

* uppskattning

Tabell 65. Forskningsprojekt 2010–2014, Riksbankens Jubileumsfond.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Apotek i förändring ⁴⁷	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	3 975 000	2010–

3.1.8 Stiftelsen för Strategisk Forskning

www.stratresearch.se

Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) är en fri, oberoende forskningsfinansiär inom det offentliga forskningsfinansieringssystemet. SSF ger stöd till forskning inom naturvetenskap, teknik och medicin.

47 Dessutom ingår H&M, SOEX, Fabric Retail Global AB, F.O.V. Fabrics, I:Collect, Kiram AB, Myrorna, Stockholms läns landsting och Södra.

48 Uppgift om projektet kommer från lärosätet.

Stiftelsen finansierar inga forskningsprojekt med relevans för handel under perioden. Vi har valt att ändå ha med den i rapporten eftersom den är en av de större aktörerna bland forskningsstiftelserna.

Finansiering av forskning

Tabell 66. Totalt till forskning 2010–2014, Stiftelsen för Strategisk Forskning.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
217 000 000	784 000 000	413 000 000	482 000 000	400 000 000	2,3 miljarder

* uppskattning

3.1.9 Tillväxtverket

www.tillvaxtverket.se

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft – genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och för attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Tillväxtverkets huvuduppgifter är att främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt i alla delar av landet samt att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional tillväxt och sysselsättning. En stor del av det regionala tillväxtarbetet sker inom ramen för EUs strukturfondsprogram.

Tillväxtverket finansierar i huvudsak inte forskningsprojekt utan verksamheten är inriktad på utvecklingsprojekt. Uppgifterna om forskningsprojekten nedan kommer från Karlstads universitet samt från Tillväxtverkets projektdatabas. Tillväxtverkets utvecklingsprojekt som hittats vid sökningar i verkets databas redovisas separat i bilaga och räknas inte med i forskningsfinansieringen då de utförs av aktörer som inte bedriver akademisk forskning.

Finansiering av forskning

Tabell 67. Forskningsprojekt 2010–2014, Tillväxtverket.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
CLIP – Centrum för logistik och innovativ produktion ⁵⁰	Högskolan Gävle	i.u.	2010–2012
The packaging arena, forskning, innovation och internationalisering i fokus ⁵¹	Karlstads universitet	1 800 000	2012–2014
Tjänstefiering med hjälp av användare II ⁵³	Karlstads universitet	1 000 000	2010–2011
Summa		2 800 000	

49 Tillväxtverket finansierar CLIP med 5 200 000 kr. Beloppet är inte medräknat på grund av osäkerhet om forskningens handelsrelevans.

50 Projektet omfattar totalt 8 000 000 kronor, varav handel 1 800 000 kronor.

51 Projektet omfattar totalt 4 000 000 kronor; varav Karlstads universitet medfinansierar 1 000 000 kronor medan 2 000 000 kronor kommer från Europeiska unionens strukturfonder (som förvaltas av Tillväxtverket) utöver de 1 000 000 som Tillväxtverket bidrar med.

3.1.10 Tvärlivs

www.tvarlivs.se

Tvärlivs är en gemensam satsning av staten och livsmedelsbranschen under perioden 2010–2014 på upp till 200 miljoner kronor för att stödja svensk livsmedelsforskning. Projekten inom ramen för Tvärlivs samfinansieras av programmets parter. Bakom det tvärvetenskapliga programmet står de statliga finansörerna Vinnova och Formas samt de privata aktörerna Svensk Dagligvaruhandel, Livsmedelsföretagen och Stiftelsen Lantbruksforskning. Målsättningen är att stärka svensk livsmedelsforskning, stärka branschens förmåga till innovation och kostnadseffektivitet samt att skapa en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelssektor.

Inom ramen för Tvärlivs finns några projekt som i större eller mindre omfattning kan sägas vara handelsrelaterade forskningsprojekt. De statliga aktörerna Formas och Vinnova står för cirka tio miljoner kronor av forskningsmedlen i dessa projekt medan övriga parter står för resterande sju.

Finansiering av forskning

Tabell 68. Forskningsprojekt 2010–2014, TvärLivs.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Aktivt åldrande – individuellt anpassade måltidslösningar för hälsa och livskvalitet hos äldre	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	250 000	2012–2103
Aktivt åldrande – individuellt anpassade måltidslösningar för hälsa och livskvalitet hos äldre	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	5 000 000	2013–2016
Dynamiskt hållbarhetsdatum för minimerat svinn	Lunds universitet, Institutionen för designvetenskaper	5 000 000	2013–2016
Goda och hälsosamma bake-off-surdegsbröd, bakade med innovativa tekniker	Sveriges lantbruksuniversitet	3 951 200	2013–2016
Hälsosamma surdegsbröd från frysta degar med ny jästkultur och ny energieffektiv process	Sveriges lantbruksuniversitet	500 000	2012–2103
Lean Innovation – värdehöjande Livsmedelsproduktion	Högskolan i Halmstad, Sektionen för ekonomi och teknik	500 000	2012–2103
Minimerat matsvinn med dynamiskt hållbarhetsdatum	SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	500 000	2012–2103
Minskat svinn genom samverkan – en innovativ kedja från råvara till konsument	SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	500 000	2012–2103
Nya grödor för framtidens mat	Open Eye AB	488 000	2012–2103
Ätdynamisk strukturdesign för framtidens matupplevelse och bättre hälsa	SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	250 000	2012–2103
Summa		16 939 200	

3.1.11 Vetenskapsrådet

www.vr.se

Vetenskapsrådet är en myndighet under utbildningsdepartementet, som har en ledande roll att utveckla svensk forskning av högsta vetenskapliga kvalitet och därmed bidra till samhällets utveckling. Utöver finansiering av forskning är Vetenskapsrådet rådgivare till regeringen i

forskningsrelaterade frågor och arbetar för att skapa förståelse för den långsiktiga nyttan av forskningen.

Finansiering av forskning

Tabell 69. Totalt till forskning 2010–2014, Vetenskapsrådet.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
4 528 587 000	4 710 067 000	5 085 889 000	5 671 002 000	5 500 000 000	25 miljarder

* uppskattning

Tabell 70. Forskningsprojekt 2010–2014, Vetenskapsrådet.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Att jämföra medeltida städer i norra Europa: handel och lagen	Linköpings universitet, ISAK	2 676 000	2012–2016
Böcker i omlopp. Den internationella bokhandeln i Sverige 1720–1820	Uppsala universitet	2 259 000	2012–2014
Digcon: digitaliseringen av konsumtionskulturen	Göteborgs universitet, Gothenburg Research Institute	19 812 000	2012–2016
Ekonomisk integration i tider av de-globalisering? Mönster och samband i handels- och handelspolitisk integration i Skandinavien under tiden för Franska revolutions- och Napoleonkrigen	Handelshögskolan i Stockholm, Institutet för ekonomisk-historisk forskning	2 601 000	2011–2013
Global handel och rättvisa – vad står på spel?	Stockholms universitet, Statsvetenskapliga institutionen	1 320 000	2012–2014
Handel under protest. Sverige och Japan på väg mot andra världskriget, 1931–1939	Lunds universitet, Språk- och litteraturcentrum	142 000	2010
Handel, handelsvägar och samiska samhällen: Socio-ekonomiska nätverk i norra Sverige 1000–1500 e. Kr.	Silvremuseet i Arjeplog	2 115 000	2010–2012
Huslighet och hälsokonsumtion. Nya varor, nya vanor och förändrade hushållsstrategier i Sverige 1880–1930	Uppsala universitet, Ekonomiskhistoriska institutionen	4 620 000	2013–2015
Kundideal och organisatoriska realiteter – Servicemöten, konflikter och diskursiva kunder	Karlstads universitet, Centrum för tjänsteforskning	2 700 000	2013–2015
Köp inte, dela! Social e-handel som tillväxthinder?	Stiftelsen IMIT ⁵³ , Roskilde Universitet, CBIT	1 365 000	2013–2015
Summa		39 610 000	

3.1.12 Vinnova

www.vinnova.se

Vinnova (Sveriges innovationsmyndighet) har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning. Vinnova är en statlig myndighet under näringsdepartementet.

52 IMIT är ett forskningsinstitut inom området teknisk och industriell förnyelse.

I tabellen nedan redovisas projekt som utförs av ett lärosäte eller forskningsinstitut. De ingår i det vi definierar som forskningsprojekt. Utöver detta finansierar också Vinnova utvecklings- och innovationsprojekt. De redovisas separat i bilaga och räknas inte in som en del i forskningsfinansieringen då de utförs av aktörer som inte bedriver akademisk forskning.

Vinnova har även samfinansierat forskningsprojekt inom Tvärlivs, dessa projekt tas inte med i tabellen nedan (nr 53) utan finns i ett eget avsnitt, 3.1.10.

Finansiering av forskning

Tabell 71. Totalt till forskning 2010–2014, Vinnova.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
2 000 000 000	2 067 629 000	2 203 652 000	2 376 237 000	2 400 000 000	11 miljarder ⁵⁴

* uppskattning

Tabell 72. Forskningsprojekt 2010–2014, Vinnova.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Affärsmodeller för citylogistik	Linköpings universitet, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling	4 965 000	2014–2017
CLOSER (Logistik och transport)	Lindholmen Science Park AB	6 000 000	2012–2014
Exploring new forms of user collaboration in innovation, production and consumption	Handelshögskolan i Stockholm, Institutionen för marknadsföring och strategi	82 000	2014–2015
Extended gates – system för hållbara tunga godstransporter genom tätort, förstudie Göteborgs hamn	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	600 000	2014–2015
Fallstudier i design och modeföretag	Högskolan i Borås, Textilhögskolan	1 000 000	2011–2012
Innovation i den svenska detaljhandeln	HUI Research AB	200 000	2012–2013
Konsumentinnovation i Sverige	Lunds universitet, Institutionen för teknisk ekonomi och logistik	1 485 000	2014–2015
Kunskapsspridning i modeföretagande	Högskolan i Borås, Textilhögskolan	200 000	2012
LENS – Logistics and Environment Research Network of Sweden	Linköpings universitet, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling	1 614 000	2010–2012
MBT Mobila betalningar – mer än bara transaktioner	Kungliga tekniska högskolan, Wireless@KTH	700 000	2011–2012
Off-peak citydistribution, forskning etapp I	Kungliga tekniska högskolan, Integrated Transport Research Lab, MMK	1 953 251	2014–2016
ReLog – en Triple Helix forskningsplattform	Lunds universitet, Institutionen för designvetenskaper ⁵⁵	3 000 000	2013–2016
Sendsmart – Hållbara godstransporter i stadsregioner	Lindholmen Science Park AB	750 000	2011–2012

53 I dessa medel ingår även innovationsprojekt som inte är akademisk forskning i strikt mening, men eftersom Vinnova inte delar upp sina medel utifrån forskning/innovation så har vi ingen möjlighet att veta hur mycket som läggs på respektive område.

54 Samarbete mellan Familjen Helsingborg, Lunds universitet på Campus Helsingborg och regionens näringsliv.

Transporteffektivitet och miljö-applikationer Living Lab (TEEA-LL)	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	2 707 250	2014–2016
Virtual grasp	KTH Holding AB	311 111	2014–2016
Summa		25 567 612	

3.2 Privata

Det finns flera privata finansiärer som ger betydande medel till forskning. År 2013 uppgick privata sektorns bidrag till forskning och utbildning på forskarnivå vid svenska lärosäten till 4 miljarder kronor, exklusive företag uppgick beloppet till 3,4 miljarder. Bland de privata finansiärerna är den enskilt största bidragsgivaren Wallenbergstiftelser. Andra större enskilda finansiärer var Cancerfonden och Riksbankens Jubileumsfond.⁵⁵

3.2.1 AFA Försäkring

www.afaforsakring.se

AFA Försäkring är ett försäkringsbolag som tillhandahåller kollektivavtalad försäkring i arbetslivet. De finansierar även viss forskning inom arbetsmiljö och hälsa till ett värde av cirka 150 miljoner kronor per år. AFA Försäkring har inte finansierat några handelsforskningsprojekt under perioden.

3.2.2 Axfoundation

www.axfoundation.se

Axfoundation är en fristående, icke vinstdrivande verksamhet med syfte att skapa arenor och förutsättningar för förändring mot ett hållbart samhälle. Axfoundation initierar och driver egna projekt och samarbetar med andra organisationer och initiativ inom området hållbar utveckling. En del i verksamheten är att bygga broar mellan forskare/expertter, beslutsfattare och praktiker. Verksamheten är uppdelad i tre program: Miljö, Social hållbarhet samt Barn och unga.

Finansiering av forskning

Några av Axfoundations projekt som har relevans för handeln är:

- Global Leadership in Sustainable Apparel – ledarskap inom hållbarhetsarbete för textilindustrin.
- Palmolja i skönhetsprodukter.
- Hållbar användning av antibiotika till livsmedelsproducerande djur.
- Framtidens nötkött.
- Klimatpåverkan från transporter.
- Environmental Profit and Loss – Analys på nötkött och tomater.

Vi saknar uppgift på pengavärdet när det gäller Axfoundations forskningsfinansiering.

⁵⁵ Uppgifter från Universitetskanslersämbetet, 2015-03-03.

3.2.3 Forskningsstiftelserna Handelsbanken

www.forskningsstiftelserna.handelsbanken.se

Stiftelserna, Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse samt Tore Browalds Stiftelse, har till ändamål att stödja samhällsvetenskaplig forskning inom främst ekonomisk historia, ekonomisk geografi, företagsekonomi, nationalekonomi och ekonometri.

Finansiering av forskning

Cirka 150 miljoner kronor per år.

Tabell 73. Forskningsprojekt 2010–2014, Forskningsstiftelserna Handelsbanken.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Handelsstaden och Europa- marknaden 1619–1860. Utvecklingslinjer för hamnstad, uppland och handelshus. För- industriell handelsutveckling, social och ekonomisk mobilitet.	Göteborgs universitet	2 000 000	2010
Savings in the wardrobe – Changes in the value and life cycle of clothes 1790–1910	Stockholms universitet	2 000 000	2014
Summa		4 000 000	

3.2.4 Hakon Swenson Stiftelsen

www.hakonswensonstiftelsen.com

Hakon Swenson Stiftelsen startades våren 2007 med syfte att stödja forskning, utbildning och entreprenörskap inom konsument- och handelsområdet. Stiftare är Icahandlarnas Förbund, en ideell förening för Icahandlare i Sverige. Stiftelsens styrelse tillsätts av Icastämman och stiftarkapitalet är 90 miljoner kronor.

En stor del av stiftelsens bidrag har gått till att stötta och finansiera Retail Management-programmet vid Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm. Från och med 2015 kommer Center for Retailing att få en större del, 5 miljoner kronor, från Icasystemet (Ica Gruppen och Icahandlarnas Förbund), i och med det minskar stiftelsen sitt stöd till Center for Retailing.

En del av stiftelsens anslag går till att locka yngre målgrupper till arbete och studier inom handeln, dessa finns inte med här.

Finansiering av forskning

Tabell 74. Forskningsprojekt 2010–2014, Hakon Swenson Stiftelsen.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Butikens sortiment – om samspelet mellan sortimentsbeslut och ekonomiskt resultat, bokprojekt		630 000	2014–2015
Doktorandfinansiering, Angelica Blom stipendium	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	1 575 000	2014–2019
Eye-tracking	Stockholms universitet, Handelshögskolan i Stockholm och Innventia AB	1 104 000	2013–2017
Forskarkonferens NRWC 2010, i samarbete med Handels Utvecklingsråd	Göteborgs universitet, Handelshögskolan	50 000	2010
Forskarkonferens NRWC 2012, i samarbete med Handels Utvecklingsråd	Lunds universitet	50 000	2012
Forskarkonferens NRWC 2014, i samarbete med Handels Utvecklingsråd	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	50 000	2014
Free-riding som problem och möjligheter	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	475 000	2012–2013
Handeln bygger staden, bokprojekt	Kungliga tekniska högskolan och Svenska stadskärnor	280 000	2011
Handels utmaningar, bokprojekt	Stiftelsen Marknadstekniskt Centrum	100 000	2011
Handelsforskning som ämne för gymnasieelever	Forskningsnätet Skåne	94 000	2010
Handelsforskning som ämne för gymnasieelever.	Forskningsnätet Skåne	74 000	2012
handelshistoria.nu	Centrum för näringslivshistoria	600 000	2011
Handelslabb för multikanal och e-handelsaktörer	Högskolan i Borås	229 000	2013
Studentuppsatspris 2013, i samarbete med Handels Utvecklingsråd		30 000	2013
Studentuppsatspris 2014, i samarbete med Handels Utvecklingsråd		40 000	2014
Vad driver prisupplevelse i dagligvaruhandeln?	Handelshögskolan i Stockholm	60 000	2013
Ögat styr – visuella upplevelsen styr beslut i butik	Lunds universitet	956 000	2015
Summa		6 397 000	

Tabell 75. Finansiering av Retail Management-programmet och gästprofessur vid Center for Retailing, Handelshögskolan i Stockholm. *Ingår inte i totalbeloppet för forskning.*

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Retail Management-programmet	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	1 000 000	2010
Retail Management-programmet	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	1 000 000	2011
Retail Management-programmet	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	1 000 000	2012
Retail Management-programmet	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	3 000 000	2014–2015
Gästprofessor Dhruv Grewal, Babson College	Handelshögskolan i Stockholm, Center for Retailing	815 000	2012–2015
Summa		6 815 000	

3.2.5 Handels Forskningsstiftelse i Göteborg

Handels Forskningsstiftelse i Göteborg har som ändamål att främja forskning och vetenskapligt arbete inom ämnesområdet parti- och detaljhandel vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Stiftelsen har bland annat medverkat till inrättandet av Centre for Retailing vid Handelshögskolan. Stiftelsen finansierar också flera stipendier.

Finansiering av forskning

Tabell 76. Forskningsprojekt 2010–2014, stipendier, Handels Forskningsstiftelse i Göteborg.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
CSR i det digitala samhället – en etnografisk studie	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	650 000	2014–2016
Den äldre konsumentens möte med butiken – tillgänglighetens betydelse för köpupplevelsen	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	600 000	2010–2011
Dieter till salu – en studie av butikers försäljning av dietmat	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	600 000	2013–2014
Förmånsbehandling av den svenska detaljhandels import – En rättslig analys	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	550 000	2010–
Handels digitalisering och förändrade affärsmodeller	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	1 000 000	2014–2016
Retailing risk: konstruktionen av risk i livsmedelsbutiker	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	550 000	2013
Stöd till gästforskare	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	1 500 000	2013–
The internal process of moving from a young and small Swedish fashion label to an international player: a question of resource development and change	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	550 000	2010–
Ungas konsumtion av kläder och studera butiker som gränssnitt på estetiska marknader	Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	550 000	2010–
Summa		6 550 000	

Tabell 77. Finansiering av Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Handelsn Forskningsstiftelse i Göteborg. *Ingår inte i totalbeloppet för forskning.*

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Centre for Retailing	Handelsn Forskningsstiftelse i Göteborg	5 700 000	2012–2015

3.2.6 Handels Utvecklingsråd

www.hur.nu

Handelsn Utvecklingsråd är en kollektivavtalsstiftelse som består av arbetsgivarorganisationerna Svensk Handel och Arbetsgivarförbundet KFO, samt arbetstagarorganisationerna Akademikerförbundet, Handelsanställdas förbund och Unionen. Handelsn Utvecklingsråds syfte är att öka kunskapen om handel, till nytta för handelsföretag, anställda inom handeln och kunder.

Finansiering av forskning

Tabell 78. Totalt till forskning 2010–2014, Handelsn Utvecklingsråd.

2010	2011	2012	2013	2014*	Totalt (cirka)
Cirka 20 000 000	Cirka 20 000 000	Cirka 20 000 000	Cirka 20 000 000	Cirka 20 000 000	100 miljoner

* uppskattning

Tabell 79. Forskningsprojekt 2010–2014, Handelsn Utvecklingsråd.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Ansökan om medel till fortsatt publicering av forskningsprojektet Incitament för detaljhandelsarbete	Högskolan i Skövde	250 000	2010
Ansökan rörande publicering av vetenskapliga artiklar	Lunds universitet	471 291	2010
Arbetstider och sömnbesvär inom handeln – kan en sömnskola förbättra arbetsprestation och arbetstrivsel?	Stockholms universitet	2 242 800	2012
Belysningens utformning i detaljhandeln – en kunskapssammanställning	Kungliga tekniska högskolan	648 000	2010
Det kontantlösa samhället	Kungliga tekniska högskolan	274 800	2011
Detaljhandeln förändrade geografi	Uppsala universitet	1 753 818	2011
E-handel med dagligvaror – dess påverkan på ekonomi, hållbarhet och nätverksorganisering av distribution	Örebro universitet, Handelshögskolan	2 417 640	2013
E-handeln värdeskapande returprocess	Lunds universitet	1 993 000	2013
Etiken i butiken	Ersta Sköndal högskola	573 000	2011
Excellence center med handelsinriktning vid Lunds universitet	Lunds Universitet	25 000 000	2013
Flexibel handel	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	1 697 000	2011

Forskarmöte kring samtida hantverkskonsumtion	Högskolan i Borås	5 000	2013
Framtidens business intelligence	Högskolan i Borås	1 927 938	2012
Frukostseminarier	HUI Research	150 000	2010
Frukostseminarier	HUI Research	150 000	2011
Frukostseminarier	HUI Research	186 312	2012
Frukostseminarier	HUI Research	292 125	2013
Frukostseminarier	HUI Research	281 200	2014
Företagens kompetensförsörjning och ungas etablering på arbetsmarknaden	Ratio	50 000	2011
Förstärkning av Centre for Retailings internationella publiceringsverksamhet	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	387 754	2010
Globalt inköpsarbete i handelsföretag – flödesorientering och organisatorisk utformning	Linköpings universitet	2 251 447	2012
Gröna butiker – hållbar handel och värdeskapande praktiker (Hållbar butik ⁵⁷)	Lunds universitet, CFH	2 477 726	2010–
Handel och hållbar konsumtion	Lunds universitet, Ekonomihögskolan	3 555 302	2010–
Handeln i Sverige 2011–2015	HUI Research	3 985 212	2011
Handeln och konsumenters anpassning till nya politiska krav på hållbar konsumtion och minskat svinn	Stockholms universitet	50 000	2011
Handelns digitalisering och förändrade affärsmodeller: Möjligheter och utmaningar för den fysiska butiken	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	2 600 000	2013
Handelns strategiska beredskap	Handelshögskolan i Stockholm	700 000	2011
Handelsrelevanta TELDOK-rapporter – nyttiggörande och synliggörande		110 000	2010
Hur påverkar handelns strukturomvandling miljön (Hållbar butik)	HUI Research	5 187 313	2010–
Hållbar handel och konsumtion – från ett miljö och hälsorelaterat perspektiv (Hållbar butik)	Lunds universitet	3 555 302	2010–
Hållbarhetsredovisning och interna organisatoriska processer för ökad hållbarhet (Hållbar butik)	Uppsala universitet	2 607 024	2010–
ICT inom handeln – mot 2020	Handelshögskolan i Stockholm	50 000	2012
Kampen om köpkraften – handeln i framtiden	HUI Research	350 000	2010
Kan vi lita på certifiering?	Handelshögskolan i Stockholm	1 506 978	2011
Karriärutveckling inom detaljhandeln – lika möjligheter till rörlighet och utveckling för kvinnor och män?	Högskolan i Skövde	1 866 704	2012

56 Hållbar butik var ett samarbete mellan Formas och Handelns Utvecklingsråd på totalt 36 miljoner. Nio projekt beviljades medel inom utlysningen, fyra från Formas och fem från Handelns Utvecklingsråd.

Kassörskan i omförhandling? Om arbete, organisation och genus inom dagligvaruhandeln	Luleå tekniska universitet	559 608	2010
Konferensbidrag för internationell forskningskonferens	Centrum för Näringslivshistoria	50 000	2014
Konsten att replikera – standard-skapande processer i expanderande detaljhandelskedjor	Linköpings universitet	301 811	2010
Konsumenters inställning till produkter med etisk märkning	Högskolan Väst	242 900	2010
Kundens kanal(k)val – hur ska handeln möta kundbehov i digitala kanaler?	Luleå tekniska universitet	2 465 000	2013
Kunskapsbaserad marknadsföring	Uppsala universitet	702 000	2010
Logistikutveckling genom mätsamverkan i handelns försörjningskedjor	Linnéuniversitetet	339 415	2010
Medialiserad shopping – hur smartphones förändrar kunders shoppingvanor	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	1 992 000	2013
Mobil marknadsföring för butikshandeln	Högskolan i Halmstad	327 600	2010
Morgondagens kundsignaler	Karlstads universitet	2 000 000	2011
Omställningskompetens i detaljhandeln	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	1 797 646	2011
Osynliga jobbskapare	HUI Research	895 600	2014
Partihandeln idag och i framtiden	HUI Research	415 000	2014
Post-doctoral funding applications	Stockholms universitet	50 000	2013
Prisupplevelse i dagligvaruhandeln	Handelshögskolan i Stockholm och Ica Sverige AB	60 000	2013
Private public partnership – svensk dagligvaruhandel och intresseorganisationer	Sveriges lantbruksuniversitet	200 000	2010
Publicering av akademiska artiklar	HUI Research	200 000	2010
Publicering i vetenskapliga journaler	Linköpings universitet	195 000	2010
Publishing related to the customer and the distribution of cars	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	351 552	2010
Rapport "Hållbara lösningar för handeln"	Global Utmaning	100 000	2014
Rörlighet bland handelns anställda	Lunds universitet	2 029 687	2012
Stipendium, Anders Bornhäll	Örebro universitet och Högskolan i Dalarna	440 000	2014
Stipendium, Anita Radon	Stockholms universitet	600 000	2011
Stipendium, Ann-Kristin Lindberg	Uppsala universitet	175 000	2011
Stipendium, Arash Kordestani	Luleå tekniska universitet	87 500	2012
Stipendium, Carl Yngfalk	Stockholms universitet	600 000	2012
Stipendium, Daniel Grenblad	Handelshögskolan i Stockholm	87 500	2011
Stipendium, Emma Runnemark	Lunds universitet, Ekonomihögskolan	600 000	2013
Stipendium, Erik Sandberg	Linköpings universitet, IEI	600 000	2010
Stipendium, Håkan Jakobsson	Stockholms universitet	87 500	2011

Stipendium, Ingrid Stigzelius	Handelshögskolan i Stockholm	350 000	2012
Stipendium, Johanna Fernholm	Stockholms universitet	87 500	2012
Stipendium, Jörgen Wettbo	Lunds universitet, CFH	350 000	2013
Stipendium, Kaveh Peighambar	Luleå tekniska universitet	175 000	2011
Stipendium, Maria Fuentes	Handelshögskolan i Göteborg, CFK och CFR	600 000	2012
Stipendium, Mart Ots	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	600 000	2010
Stipendium, Mats Johansson	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	175 000	2010
Stipendium, Matthias Lehner	Lunds universitet, CFH	350 000	2012
Stipendium, Mattias Eriksson	Sveriges Lantbruksuniversitet	330 000	2014
Stipendium, Niklas Arvidsson	Handelshögskolan i Göteborg, CFK och CFR	680 000	2014
Stipendium, Niklas Egels Zandén	Handelshögskolan i Göteborg, CFK och CFR	600 000	2011
Stipendium, Nishant Kumar	Stockholms universitet	87 500	2011
Stipendium, Sofia Wagrell	Uppsala universitet	175 000	2012
Stipendium, Uni Martinsen	Linköpings universitet, IEI	680 000	2014
Stipendium, Özge Öner	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	350 000	2010
Strategisk positionering i svensk dagligvaruhandel	Institutet för Näringslivsforskning	2 811 456	2011
The 5th HUI Workshop	HUI Research	78 153	2010
The 6th HUI Workshop	HUI Research	91 800	2011
The 7th HUI Workshop	HUI Research	84 400	2012
The 8th HUI Workshop	HUI Research	84 400	2013
The 9th HUI Workshop	HUI Research	84 400	2014
The commodification of culture and ethnicity in the retail sector	Lunds universitet	50 000	2013
The internationalization process of Swedish firms – resource and capability development	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	643 334	2010
The short and long term effects of business failure in the retail sector: experiences, well-being and motivation to start again	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	1 865 911	2012
Till salu. Stockholms textila handelshistoria	Uppsala universitet	95 000	2010
Ungdomsarbetslösheten – en viktig utmaning för Östersjöregionen	Global Utmaning	100 000	2012
Vad händer när Ikea kommer till staden?	HUI Research	2 373 200	2011
Återanvändning och återvinning av kläder (Hållbar butik)	Högskolan i Borås, Handel och IT	4 128 000	2010–2014
Ändamålsenliga sammansättningar av marknadskanaler för värdeskapande inom detaljhandel	Örebro universitet, Handelshögskolan	1 429 268	2011
Summa		109 666 327	

3.2.7 Helge Ax:son Johnsons stiftelse

www.haxsonj.se

Helge Ax:son Johnsons stiftelse har till ändamål att utöva välgörenhet, stödja litterär och konstnärlig verksamhet, främja vetenskaplig forskning samt understödja undervisnings- och studieverksamhet i landet. Stiftelsen finansierar inga forskningsprojekt med relevans för handel under perioden.

3.2.8 Ikea – Familjen Kamprads stiftelse

www.familjenkampradsstiftelse.se

Familjen Kamprads stiftelse som funnits sedan 2011 stödjer, stimulerar och belönar utbildning och vetenskaplig forskning så att entreprenörskap, miljö, kompetens, hälsa och social utveckling främjas. En stor del av finansieringen gäller utbildning, forskning och hjälpverksamhet bland behövande äldre. Stiftelsen har inte finansierat några handelsforskningsprojekt.

3.2.9 MTC (Stiftelsen Marknadstekniskt Centrum)

www.mtcstiftelsen.se

Stiftelsen Marknadstekniskt Centrum är en fristående och partsberoende stiftelse med målet att främja forskning och kunskapsutveckling inom marknad, organisation och företagande och att sprida information om sådan kunskap.

MTC startades 1974 med Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA, och stiftelsen Institutet för företagsledning (IFL) som instiftare. Verksamheten drivs utan vinstsyfte.

Forskningsfinansiering

Tabell 80. Forskningsprojekt och stipendier 2010–2014, MTC.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Niveas personlighet i reklam – en longitudinell studie av varumärkesassociationer i samband med varumärkesutvidgning	i.u.	50 000	2011
Supply chain strategising: logistics integration in practise	i.u.	50 000	2010
Tänk om marknad, rapport	i.u.	50 000	2010
Summa		150 000	

3.2.10 Ragnar Söderbergs stiftelse

www.ragnarsoderbergsstiftelse.se

Ragnar Söderbergs stiftelse är en privat forskningsfinansiär som stödjer forskning företrädesvis inom medicin, ekonomi och rättsvetenskap.

Forskningsfinansiering

Tabell 81. Forskningsprojekt 2010–2014, Ragnar Söderbergs stiftelse.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Belopp	Period
Connoisseurskap, snobberi och engagemang – Kultiveringstrendens kolonisering av den vardagliga konsumtionen	Lunds universitet	9 104 660	2011–
Logistikföretagens utveckling mot miljömässigt hållbara strategier	Linköpings universitet	3 147 040	2012–
Summa		12 251 700	

Ragnar Söderbergs stiftelse och Torsten Söderbergs stiftelse finansierar tillsammans Center for Consumer Marketing vid Handelshögskolan i Stockholm.

3.2.11 Stiftelsen Lantbruksforskning

www.lantbruksforskning.se

Stiftelsen Lantbruksforskning är lantbruksföretagarnas forskningsstiftelse, medlen kommer från lantbruksnäringen via avräkningspriser, statlig medfinansiering och andra avtal med organisationer inom de gröna näringarna. Stiftelsen har fyra fokusområden: energi och biomassa, företagande, livsmedel samt miljö och klimat. Stiftelsen har gett stöd till cirka 1 500 forskningsprojekt. Bland dem finns ett fåtal med direkt relevans för handeln inom områden som potatis, socker och trädgård. Ett projekt med relevans för handel har handlat om mörhet i kött i förhållande till förpackningsmetod.

3.2.12 Torsten Söderbergs stiftelse

www.torstensoderbergsstiftelse.se

Torsten Söderbergs Stiftelse är en privat forskningsfinansierare som har till ändamål att främja vetenskaplig forskning, undervisnings- eller studieverksamhet främst inom de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena.

Torsten Söderbergs stiftelse och Ragnar Söderbergs stiftelse finansierar tillsammans Center for Consumer Marketing vid Handelshögskolan i Stockholm. Vi saknar uppgift på Torsten Söderbergs stiftelses finansiering av forskningsprojekt.

3.2.13 Wallenbergstiftelserna

www.wallenberg.org

Wallenbergstiftelserna är tolv till antalet. De tre största – Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse samt Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond har tillsammans beviljat över 5,4 miljarder kronor i anslag till svensk vetenskaplig forskning och utbildning under de senaste fem åren. De tre stiftelserna stödjer vetenskaplig forskning inom i huvudsak naturvetenskap, teknik, medicin, juridik, samhällsvetenskap och humaniora. Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse tilldelade Handelshögskolan i Stockholm 15 000 000 kronor för forskning 2013. Vi saknar uppgift på Wallenbergstiftelsernas finansiering av handelsforskning.

3.3 Sammanfattning – finansiärer

Enligt uppgifterna från finansiärerna har de beviljat cirka 330 miljoner till handelsforskning under 2010 till 2014. De statliga finansiärerna har stått för nästan 60 procent av forskningsmedlen vilket är ungefär lika stor andel som för hela FoU-sektorn i Sverige 2012, om man räknar bort näringslivets bidrag som ej finns med i denna undersökning.⁵⁷

De statliga/offentliga finansiärerna har finansierat forskningsprojekt inom handel med nästan 200 miljoner kronor under perioden. De stora aktörernas (Formas, Forte, KK-Stiftelsen, Mistra, Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen för Strategisk Forskning, Vetenskapsrådet och Vinnova) totala forskningsfinansiering under perioden är cirka 50 miljarder kronor. Andelen av deras beviljade forskningsmedel som går till handelsrelevant forskning är alltså cirka 0,4 procent.

Förutom Mistras stora satsning Future Fashion är Vetenskapsrådet, KK-stiftelsen, Formas och Vinnova de större statliga/offentliga finansiärerna av handelsrelevant forskning.

Tabell 82. Summa handelsrelevant forskning, statliga/offentliga finansiärer 2010–2014.

Statliga/offentliga finansiärer	Totalt
Formas	26 085 341
Forte	6 530 000
Jordbruksverket	377 000
KK-stiftelsen ⁵⁹	31 114 119
Mistra ⁶⁰	40 000 000
Riksbankens Jubileumsfond	3 975 000
Tillväxtverket	2 800 000
Tvärlivs ⁶¹	9 939 200
Vetenskapsrådet	39 610 000
Vinnova	25 567 612
Summa	185 998 272

Stiftelsen för Strategisk Forskning som fanns med i avsnittet om statliga/offentliga finansiärer saknas i tabellen ovan eftersom de inte finansierat handelsforskning under perioden. Naturvårdsverket finns inte heller med eftersom vi inte har någon uppgift om belopp när det gäller deras handelsforskningsfinansiering.

57 www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Utbildning-och-forskning/Investeringar-i-utbildning-och-forskning/Forskning-och-utveckling-internationellt/ (2015-03-02).

58 Inklusive uppbyggnad av forskningsprofil vid Karlstads universitet – Tjänsteinnovationer för uthålliga affärer. KK-profilen omfattar totalt 36 000 000 kronor. Cirka hälften av medlen går till forskning om tjänsteinnovation inom handel. Karlstads universitet, Centrum för tjänsteforskning (CTF) arbetar tillsammans med Ica, Ikea och Löfbergs Lila.

59 Oklart hur stor andel av satsningen Future Fashion som är handelsforskning, vi har valt att räkna med hela beloppet. Mistra finansierar också forskningsprogrammet Entwined (53 miljoner kronor). Projektet handlar om hur man åstadkommer systemförändringar inom modebranschen för ett mer hållbart mode. Oklart hur relevant det är för handeln, så vi har valt att inte ta med det.

60 Tvärlivs är ett samfinansierat forskningsprogram med statliga och privata finansiärer. Här tas endast den del som de statliga finansiärerna Formas och Vinnova står för med.

De privata finansiärerna har under femårsperioden bidragit med cirka 145 miljoner kronor till handelsforskning. Handelns Utvecklingsråd står för cirka tre fjärdedelar av de privata medlen och för cirka en tredjedel av den totala summan till handelsforskning.

Hakon Swenson Stiftelsen och Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg samt Ragnar och Torsten Söderbergs stiftelser är andra större privata finansiärer.

Ragnar och Torsten Söderbergs stiftelser finansierar tillsammans Center for Consumer Marketing vid Handelshögskolan i Stockholm med 21 600 000 kronor från 2007, men beloppet är inte medräknat eftersom det faller utanför kartläggningens tidsramar.

Tabell 83. Summa handelsrelevant forskning 2010–2014, privata finansiärer.

Statliga/offentliga finansiärer	Totalt
Forskningsstiftelserna Handelsbanken	4 000 000
Hakon Swenson Stiftelsen ⁶²	6 397 000
Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg ⁶³	6 550 000
Handelns Utvecklingsråd	109 666 327
MTC	150 000
Ragnar Söderbergs stiftelse	12 251 700
Tvårlivs ⁶⁴	cirka 7 000 000
Summa	146 015 027

Axfoundation, Helge Ax:son Johnsons stiftelse, Ikea – Familjen Kamprads stiftelse, Torsten Söderbergs stiftelse samt Wallenbergstiftelserna som togs upp i avsnittet om privata finansiärer finns inte med i tabellen ovan eftersom vi saknar uppgifter angående deras forskningsfinansiering under perioden.

61 Utöver detta har Hakon Swenson Stiftelsen bidragit med 6 815 000 kronor till verksamheten vid Center for Retailing, Handelshögskolan Stockholm. Finansieringen omfattar undervisning och en gästprofessur. Summan räknas inte med i totalbeloppet forskning.

62 Utöver detta har Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg bidragit med 5 700 000 kronor till verksamheten vid Centre for Retailing, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Summan räknas inte med i totalbeloppet forskning.

63 Tvårlivs är ett samfinansierat forskningsprogram med statliga och privata finansiärer. Här tas endast den del som de privata aktörerna Svensk Dagligvaruhandel, Livsmedelsföretagen och Stiftelsen Lantbruksforskning står för med.

4 Forskningsområden inom handelsforskningen

Handel är ett brett forskningsfält som kan innefatta många olika områden. Det kan till exempel handla om hur ett bra kundmöte ska se ut, hur varorna kommer till butikerna, hur man får personalen att trivas och göra sitt bästa, hur matsvinnet kan minskas, hur en butik inreds på bästa sett och hur arbetsförhållande för de som tillverkar varorna ser ut.

Vi vill därför försöka ge en bild av vilka områden det är som beforskas inom handelsforskning efter att ha svarat på frågorna om var forskningen görs, vilka som utför den och vilka finansörerna är. I detta avsnitt redogör vi för vilka områden som tas upp inom handelsforskningen.

4.1 Elva olika områden

Vi identifierade drygt 250 forskningsansatser av olika slag inom ramen för kartläggningen; det kan röra sig om allt från mindre bidrag till en konferens eller seminarium, stipendier till forskningsstuderanden, mindre och större projekt samt stora forskningsprogram innehållandes flera olika projekt.

Vi satte därefter olika kategorier på projekten, mellan en till tre kategorier per projekt vilket alltså betyder att ett och samma projekt kan ingå i flera olika områden. De elva forskningsområden vi använde oss av för att kategorisera forskningsansatserna var följande:

- *Arbetsmiljö och -marknad* – forskning som handlar om personal, arbetsförhållanden, kompetens, ledarskap, anställningsvillkor och så vidare.
- *Digitalisering och IT* – forskning som tar upp exempelvis betallösningar, mobilappar, ny teknik och multikanalshopping.
- *E-handel* – forskning som sätter fokus på just shopping på nätet inom digitaliseringen av handeln.
- *FoU-infrastruktur* – kunskapsspridning av olika slag, stöd till uppbyggnad och förvaltning av exempelvis databaser eller forskningsmiljöer.
- *Historia* – forskning som tittar närmre på handelns historia ur olika perspektiv.
- *Hållbarhet* – forskning som är kopplad till hur vi kan konsumera på ett sätt som håller i längden, främst med fokus på miljövänlighet; exempelvis transporter, matsvinn och ekologiska produkter.
- *Konsument* – forskning som handlar om hur kunder betar sig.
- *Logistik och distribution* – forskning som fokuserar på varuflöden, transporter, partihandel med mera.
- *Marknad, strategi och etablering* – forskning som ser på handeln ur ett lite större perspektiv med sikte på till exempel framtida utmaningar, nya affärsmodeller och nyskapande koncept.

- *Marknadsföring* – forskning som lägger fokus på hur varor marknadsförs på bästa sätt genom exempelvis reklam, PR och olika erbjudanden.
- *Organisation* – forskning som handlar om hur företag och arbetsplatser inom handeln organiseras.

Vi jämförde dels hur många projekt det fanns inom de olika områdena och dels hur mycket pengar som hade beviljats inom de olika områdena för att kunna jämföra hur vanligt ett område är i förhållande till hur stor andel av pengarna som gått till det området. När det gäller vissa satsningar finns det dock inga belopp angivna då antingen lärosätet eller finansören av olika skäl inte kunnat eller velat uppge den och det är tyvärr inte möjligt att säga någonting om hur mycket pengar det rör sig om. Det gäller en del egenfinansierade satsningar, men även annat. Flest projekt utan belopp har Center för Retail vid Handelshögskolan i Stockholm.

4.2 ”Marknad, strategi och etablering” samt ”Hållbarhet” i topp

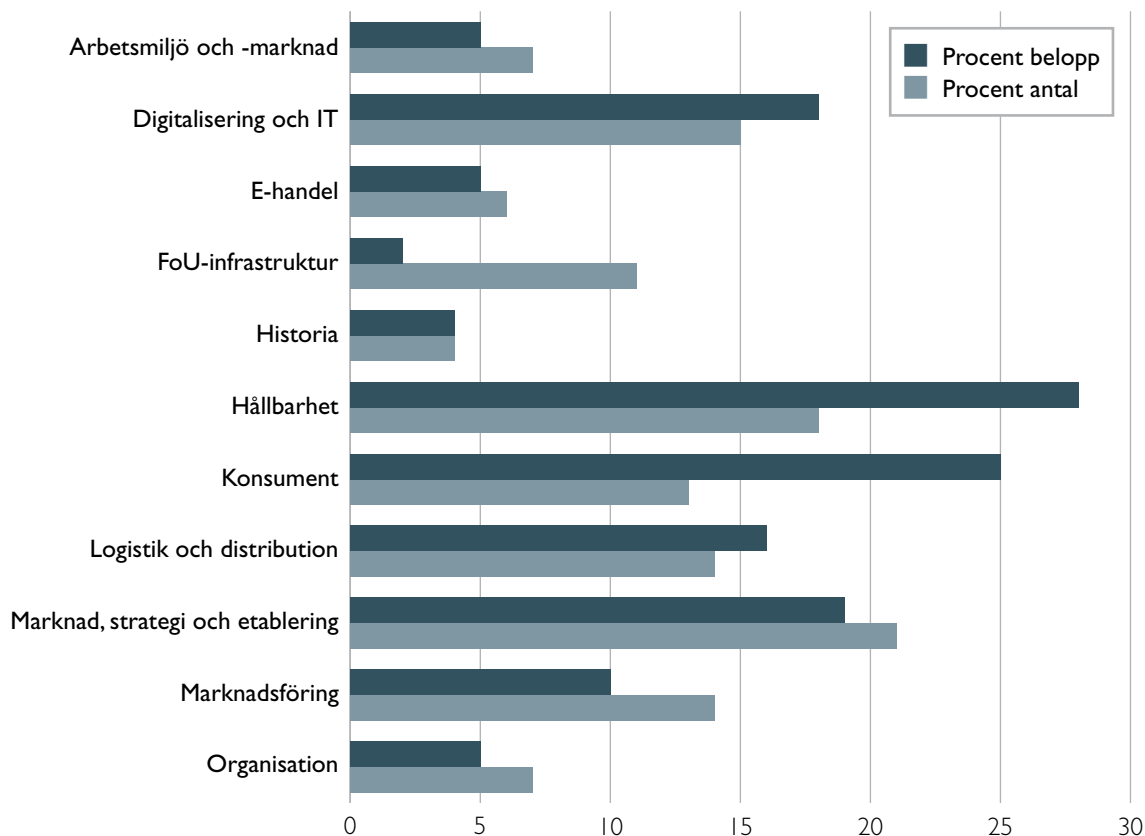
När det gäller de forskningsområden som räknas upp ovan är det området *Marknad, strategi och etablering* som kan kopplas till flest projekt, nämligen 20 procent. Men om man tittar på finansiering så har projekten med denna kategori inte finansierats i samma utsträckning; elva procent av pengarna har tilldelats dessa satsningar. Av dessa elva procent kommer nästan en tredjedel från KK-stiftelsens finansiering av ”Tjänsteinnovationer för uthålliga affärer” vid Centrum för tjänsteforskning vid Karlstad universitet.

När det gäller finansiering ligger projekt kopplade till *Hållbarhet* i topp. Dessa satsningar har fått nästan 30 procent av pengarna medan de kan kopplas till tolv procent av satsningarna. Drygt en tredjedel av pengarna kommer från Mistras stora satsning ”Future Fashion”.

Mellan 14 och 15 procent av satsningarna kan kategoriseras som *Logistik och distribution, Digitalisering och IT* och/eller *Marknadsföring* där de båda förstnämnda kan kopplas till 17 procent av den totala finansieringen vardera medan *Marknadsföring* ligger på nio procent. När det gäller digitalisering kommer tre tiondelar av finansieringen från satsningen ”Digcon” och för marknadsföring kommer nästan två femtedelar från satsningen ”Re:heritage”, båda vid Centre for Retailing vid Handelshögskolan i Göteborg. Av de satsningar som kan kopplas till området digitalisering handlar två femtedelar om *E-handel*, dessa satsningar får dock drygt hälften av den totala summan som går till digitaliseringsanknutna projekt.

Området *Konsument* kan kopplas till drygt tio procent av forskningssatsningarna, men har nästan 25 procent av finansieringen. *FoU-infrastruktur* har det mest extrema förhållandet mellan satsningar och finansiering, med elva procent av satsningarna men bara två procent av finansieringen. Det beror på att dessa satsningar till största delen består av små seminarier och konferenser som är relativt många till antalet, men inte kostar så mycket.

Arbetsmiljö och -marknad och *Organisation* kan båda kopplas till sju procent av satsningarna vardera och de har en finansiering på mellan fyra och fem och en halv procent. Forsknings-satsningar med kategorin *Historia* är fyra procent och de har en finansiering på motsvarande fem procent.

Andel av satsningarna som kategoriserats med ett visst ämne i relation till hur stor andel av den totala finansieringen dessa projekt har fått.

4.3 Finansiärer och lärosäten

Nedan följer en genomgång av vilka finansiärer som har beviljat mest pengar och vilka lärosäten som har tagit emot mest pengar inom respektive område.

Tabell 84.

Område	Finansiär	Lärosäte
Arbetsmiljö och -marknad	Handelns Utvecklingsråd och Forte	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK, CFR och GRI), Luleå tekniska universitet, Stockholms universitet, Högskolan i Skövde, Internationella Handelshögskolan i Jönköping och Lunds universitet
Digitalisering och IT	Vetenskapsrådet, Högskolan i Borås, Handelns Utvecklingsråd och Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK och CFR), Lunds universitet (CFH) och Högskolan i Borås
E-handel	Handelns Utvecklingsråd (överlägset mest) och KK-stiftelsen	Lunds universitet och Lunds tekniska högskola (CHF), Handelshögskolan vid Örebro universitet
FoU-infrastruktur	Handelns Utvecklingsråd och Hakon Swenson Stiftelsen	HUI Research och Högskolan i Borås (SIIR)

Historia	Vetenskapsrådet och Forskningsstiftelserna Handelsbanken	Uppsala universitet, Linköpings universitet, Handelshögskolan i Stockholm, Silvermuseet i Arjeplog och Stockholms universitet
Hållbarhet	Mistra, Formas och Handels Utvecklingsråd	Lunds universitet och Lunds tekniska högskola (CFH), Sveriges lantbruksuniversitet, SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB och Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK och CFR)
Konsument	Vetenskapsrådet, Handels Utvecklingsråd, Formas, Ragnar Söderbergs stiftelse, Handels Forskningsstiftelse i Göteborg och KK-stiftelsen	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK, CFR och GRI), Lunds universitet (CFH), Karlstads universitet och Högskolan i Borås (SIIR och Handel och IT)
Logistik och distribution	Vinnova, Formas, Handels Utvecklingsråd och strategiska forskningsmedel från regeringen	Linköpings universitet (IEI), Lunds universitet och Lunds tekniska högskola (CHF) och Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK, CFR och GRI)
Marknad, strategi och etablering	Handels Utvecklingsråd och KK-stiftelsen	HUI Research, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK, CFR och GRI), Högskolan i Borås (SIIR och Handel och IT) och Lunds universitet (CFH)
Marknadsföring	Vetenskapsrådet, Handels Utvecklingsråd, Handels Forskningsstiftelse i Göteborg och Hakon Swenson Stiftelsen	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (CFK, CFR och GRI), Lunds universitet (CFH) och Handelshögskolan i Stockholm (CFR)
Organisation	Handels Utvecklingsråd, Vetenskapsrådet och Forte	Högskolan i Borås (Handel och IT), Lunds universitet (CFH) och Handelshögskolan vid Göteborgs universitet (GRI), Uppsala universitet och Linköpings universitet

Genomgången visar att Handels Utvecklingsråd är med bland de större finansiärerna på alla områden utom historia. Forte har varit med och drivit på forskningen inom arbetsmiljö och -marknad samt även till viss del organisation. Mistra och Formas har i stor utsträckning beviljat medel till forskning kring hållbarhet. Formas har även gett betydande medel till konsumentrelaterad forskning.

Handels Utvecklingsråd och Hakon Swenson stiftelsen driver utvecklingen av FoU-infrastruktur inom handelsforskningen. Hakon Swenson är dessutom en viktig drivkraft inom området marknadsföring. Vetenskapsrådet och KK-stiftelsen har finansierat forskning inom flera olika områden.

4.4 Centrumbildningarna

Center for Retail i Stockholm fokuserar nästan uteslutande på marknadsföring och då främst i butik. På Centre for Retail i Göteborg ligger fokus på konsument, digitalisering och marknadsföring, men där finns även forskning inom flera andra områden såsom logistik; marknad, strategi och etablering; samt hållbarhet.

Centrum för handelsforskning vid Lunds universitet har också en bred forskningsprofil med digitalisering; konsument; samt marknad, strategi och etablering i topp följt av logistik, marknadsföring och hållbarhet.

HUI Research utmärker sig främst genom sina satsningar på forskning inom området marknad, strategi och etablering samt en stor del satsningar inriktade på FoU-infrastruktur, men även hållbarhet och arbetsmarknad. På SIIR vid Högskolan i Borås återfinns främst forskning inom området marknad, strategi och etablering. Här finns även en relativt stor del stöd till FoU-infrastruktur. Andra områden som tas upp, men i mindre utsträckning är konsument samt digitalisering och IT.

En annan stark forskningsmiljö som kan vara värd att nämna är logistikforskningen vid Linköpings universitet. Sveriges lantbruks universitet utmärker sig när det gäller hållbarhet.

4.5 Sammanfattning – forskningsområden

Sammantaget får några stora forskningsatsningar (över 10 miljoner och upp till 40 miljoner kronor) stort genomslag i fördelning av totalbeloppet. Det gäller områdena marknad, strategi och etablering; hållbarhet; digitalisering och IT; samt marknadsföring. Ämnet logistik ligger högt trots att det inte finns några riktigt stora enskilda satsningar på detta inom kartläggningens tidsram.

Att hållbarhet har varit på modet under de senaste åren har nog varit ganska uppenbart för de flesta och visar sig alltså även i kartläggningen. Konsumentrelaterade frågor och marknadsföring har även de ett relativt starkt fäste i handelsforskningen samt makroperspektivet med fokus på marknad, strategi och etablering. Digitalisering, som är en stark trend, sticker inte på något sätt ut under de senaste fem åren när det gäller forskning. Några områden som lever en något mer undanskymd tillvaro är organisation, arbetsmiljö och arbetsmarknad.

5 Svensk handelsforskning i korthet

Handelsforskning för drygt 300 miljoner kronor

Kartläggningen visar att handelsforskningen i Sverige omfattar drygt 300 miljoner kronor under perioden 2010–2014.⁶⁴

Fem centrumbildningar bedriver drygt 40 procent av forskningen

Hälften av forskningsprojekten utförs vid de fem större centrumbildningarna med handelsinriktning. De är:

- Center for Retailing vid Handelshögskolan i Stockholm,
- Centre for Retailing vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet,
- Centrum för handelsforskning vid Lunds universitet,
- HUI Research och
- Swedish Institute for Innovative Retailing vid Högskolan i Borås.

Bland övriga lärosäten är Centrum för tjänsteforskning, Karlstads universitet; Lunds universitet (inklusive Lunds tekniska högskola, men exklusive Centrum för handelsforskning); Handel och IT, Högskolan i Borås; och Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling, Linköpings universitet, de större.

Mindre än en halv procent till handelsforskning

De statliga/offentliga finansörerna har finansierat forskningsprojekt inom handel med cirka 200 miljoner kronor under perioden. De stora aktörerna av dessa⁶⁵ har beviljat totalt cirka 50 miljarder kronor till forskning under de senaste fem åren. Det innebär att endast cirka 0,4 procent av de offentliga/statliga forskningsmedlen går till forskningsprojekt som är direkt kopplade till handeln och som finns med i denna kartläggning. Det finns dock även annan forskning som kan vara relevant för handelsbranschen som inte är med i denna undersökning. Mistra, Vetenskapsrådet, KK-stiftelsen, Formas och Vinnova är de som i störst utsträckning av de offentliga finansörerna ger pengar till handelsforskning.

Handelns utvecklingsråd står för tre fjärdedelar

De privata finansörerna har bidragit med cirka 145 miljoner kronor till handelsforskning under den aktuella femårsperioden. Handelns Utvecklingsråd är den största privata finansören med sina nästan 110 miljoner kronor. Handelns Utvecklingsråd står alltså för cirka 75 procent av de *privata medlen* och för drygt 30 procent av den *totala forskningsfinansieringen*. Hakon Swenson Stiftelsen och Handelns Forskningsstiftelse i Göteborg samt Ragnar och Torsten Söderbergs stiftelser är de andra större privata finansörerna.

⁶⁴ Finansörerna har sammanlagt rapporterat en högre siffra än lärosätena. Det kan bero på att finansörerna har rapporterat projekt som ligger utanför den ram för vad vi har fångat in med våra kontakter på lärosäten och institutioner. En annan förklaring till skillnaden på slutsummorna kan vara att finansörerna i vissa fall även inkluderar utvecklings- och innovationsprojekt. En annan faktor som kan påverka är hur begreppet handelsrelevans definieras av olika aktörer.

⁶⁵ Formas, Forte, KK-Stiftelsen, Mistra, Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen för Strategisk Forskning, Vetenskapsrådet och Vinnova.

250 forskningssatsningar av olika slag

Vi har identifierat cirka 250 satsningar av olika slag. Det rör sig om allt från mindre bidrag till en konferens eller seminarium, stipendier till forskningsstuderanden, mindre och större projekt samt stora forskningsprogram som innehåller flera projekt.

Ett sjuttiototal handelsforskare

Vår kartläggning visar att det finns cirka 70 forskare i landet som kan sägas ha handelsforskning som huvudsakligt forskningsområde. De är framför allt verksamma vid de fem större forskningscentrumen. Utöver dessa finns det cirka 150–170 forskare som ägnar en del av sin tid åt handelsrelevant forskning. Som jämförelse visar statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) att det år 2013 fanns motsvarande nästan 20 000 heltider för FoU-arbete varav drygt 3 000 ägnades åt samhällsvetenskap vilket i dagläget är den vanligaste disciplinen när det gäller handelsforskare (se Bilaga 3).

Forskningsområdena Marknad och Hållbarhet i topp

Vid en genomgång av vilka områden som studeras visar det sig att *Marknad, strategi och etablering* är det vanligast förekommande, det kan kopplas till drygt en femtedel av projekten. Området finansieras i ungefär samma grad; cirka 20 procent av pengarna går till satsningar som an kopplas till detta område.⁶⁶

Det är dock ett annat område som har fått störst andel pengar, nämligen forskning som kan kopplas till *Hållbarhet*. Dessa satsningar har fått nära 30 procent av pengarna medan de kan kopplas till lite mindre än en femtedel av satsningarna.

Att hållbarhet har varit på modet under de senaste åren har nog varit ganska uppenbart för de flesta och visar sig alltså även i kartläggningen. Konsumentrelaterade frågor och marknadsföring har även de ett relativt starkt fäste i handelsforskningen samt makroperspektivet med fokus på marknad. Digitalisering, som är en stark samhällstrend, sticker inte på något sätt ut under de senaste fem åren. Några områden som lever en något mer undanskymd tillvaro är organisation, arbetsmiljö och arbetsmarknad.

Forskningsinriktning på de olika centrumbildningarna

När det gäller de fem centrumbildningarna är de mer eller mindre specialiserade. Center for Retail i Stockholm fokuserar nästan uteslutande på *Marknadsföring* och då främst i butik. HUI Research utmärker sig främst genom sina satsningar på forskning inom området *Marknad, strategi och etablering* samt en stor del satsningar inriktade på *FoU-infrastruktur*. På SIIR vid Högskolan i Borås återfinns främst forskning inom området *Marknad, strategi och etablering*. Här finns även en relativt stor del stöd till *FoU-infrastruktur*.

På Centre for Retail i Göteborg ligger fokus på *Konsument, Digitalisering och IT* samt *Marknadsföring*, men där finns även forskning inom flera andra områden. Centrum för handelsforskning vid Lunds universitet har också en bred forskningsprofil med *Digitalisering och IT, Konsument samt Marknad, strategi och etablering* i topp.

⁶⁶ Områdeskategorierna är inte varandra uteslutande, utan ett projekt kan ha kopplats till en till tre kategorier.

Bilaga I – Handelsforskare

Förteckningen nedan innehåller forskare som bedriver forskning inom områden som är relevanta för handeln. Forskare vi identifierat som *handelsforskare* (se avsnitt 1.3.2 Definitioner) finns även namngivna i rapporten. Personer kan förekomma på flera ställen om de är knutna till flera lärosäten

Chalmers Kajsa Hultén	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet <i>Centre for Retailing</i> Petra Adolfsson Rebecka Arman	Sandra Samuelsson Ove Krafft
Ersta Sköndal Högskola Thomas Brytting	Niklas Arvidsson Ola Bergström Franck Cochoy, University of Toulouse II	HUI Research Mats Bergman Anders Bornhäll Sven-Olov Daunfeldt (forskningschef) Dick Durevall Dan Johansson Helena Nilsson Oana Mihaescu Niklas Rudholm Hans Seerar Westerberg Linda Thunström
Handelshögskolan i Stockholm <i>Center for Retailing</i> Erik Alenius Hanna Berg Angelica Blom Dhruv Grewal, gästprofessor, Babson College Mikael Hernant Claes-Robert Julander Hans Kjellberg Fredrik Lange Annika Lindström Jens Nordfält (centrum- ledare) Joel Ringbo Anne Roggeveen Sara Rosengren Torkel Strömsten	Marissa Ekdahl Christian Fuentes Maria Fuentes Marcus Gianneschi Marina Grahovar Johan Hagberg (föreståndare) Niklas Hansson Lena Hansson Ulrika Holmberg Anna Jonsson Hans Kjellberg Catrin Lammgård Kajsa Lindberg Daniel Normark Eva Ossiansson Magdalena Petersson McIntyre Malin Sundström Lars Walter Gabriella Wulff Martin Öberg	<i>Affilierade forskare (verksamma vid andra lärosäten)</i> Frode Alfnes Staffan Algiers Jan Amcoff Laura M. Andersen Linda Andersson Eike Benjamin Kroll Fredrik Bergström Carl-Magnus Bjuggren Helene Brembeck Fredrik Carlsson Alex Coad Mariah Ehmke Jörgen Hellström Henrik Jordahl Emil B. Karlsson Johan Klaesson Daniel Koch Åsa Lang Hanna Larsson
<i>Övriga</i> Jonas Colliander Daniel Grenblad John Karsberg Lars-Gunnar Mattsson Lovisa Näslund Anna Nyberg Bertil Thorngren Ingrid Stigzelius Magnus Söderlund Nurgül Özbek	<i>Övriga</i> Helen Brembeck Katarina Hamberg Lagerström Christina Mauléon	

Xavier de Luna	Helgi-Valur Fridriksson	Institutet för Näringslivs-
Johan Lundberg	Patrick Gabrielsson	forskning
Sofia Lundberg	Eva Gustafsson	Magnus Henrekson (vd)
Lars Marcus	Daniel Hjelmgren	Florin Maican
Jonas Nordström	Christer Holmén	Matilda Orth
Kristina Nyström	Tina Ingdahl	Özge Öner
Matilda Orth	Tuwe Löfström	Karlstads universitet
Tom Peterson	Christina Mauléon	Pernille K. Andersson
Pascal Rebreyend	Alexis Palma	Anders Gustafsson
Kyrre Rickertsen	Nicklas Salomonson	Per Kristensson
Linda Schollenberg	Håkan Sundell	Tobias Otterbring
Jason Shogren	Håkan Torstensson	Poja Shams
Sinne Smed	Stavroula Wallström	Fredrik Wikström
Bo Söderberg	Daniel Yar Hamidi	Lars Witell
Magnus Willeson	Högskolan i Gävle	Erik Wästlund
Özge Öner	Bin Jiang	Kungliga Tekniska högskolan
Högskolan Dalarna	Ann Wetterlind Dörner	Niklas Arvidsson
Magnus Bohlin	Högskolan i Halmstad	Esmail Salehi-Sangari
Kenneth Carling	Roger Ström	Jerker Söderlind
Sabine Gebert-Persson	Högskolan i Skövde	Linköpings universitet
Susanna Heldt-Cassel	Thomas Andersson	Mats Abrahamsson
Madelen Lagin	Ali Kazemi	Marie Bengtsson
Zuzana Macuchova	David Renemark	Maria Björklund
Högskolan i Borås	Stefan Tengblad	Daniel Ellström
<i>SIIR – Swedish Institute</i>	Mikael Wickelgren	Åsa-Karin Engstrand
<i>for Innovative Retail</i>	Högskolan Väst	Mårten Fristedt
Jenny Balkow	Gunne Grankvist	Hugo Guyader
Martin Behre	Internationella Handels-	Maria Hüge Brodin
Dag Ericsson	högskolan i Jönköping	Martin Larsson
Hannes Göbel	Helen Anderson	Uni Martinsen
Ulf Johansson	Adele Berndt	Tomas Nord
Rikard König	Benedikte Borgström	Daniel Nordigården
Tuwe Löfström	Hamid Jafari	Jakob Rehme
Anita Radon	Benjamin Hartmann	Erik Sandberg
Rolf Solli	Karin Hellerstedt	Fredrik Stahre
Håkan Sundell	Susanne Hertz	Lars Witell
Malin Sundström (akademisk	Anna Jenkins	Linnéuniversitetet
föreståndare)	Mats Johansson	Helena Forslund
Stavroula Wallström	Johan Klaesson	Bertil Hulthén
<i>Handel och IT</i>	Pia Nilsson	Kajsa Lund
Oskar Christensson	Therese Norman	Pejvak Oghazi
Stefan Cronholm	Mart Ots	
Karin M. Ekström	Özge Öner	

Luleå tekniska universitet

Lena Abrahamsson

Anne Engström

Ylva Fältholm

Kristina Johansson

Arash Kordestani

Kaveh Peighambar

Johan Sandström

Maria Ek Styvén

Åsa Wallström

Anders Östman

Lunds tekniska högskola

Helena Lindh

Fredrik Nilsson

Lunds universitet

Centrum för

handelsforskning

Kristina Bäckström

Pernilla Derwik

Cecilia Fredriksson

Christian Fuentes

Daniel Hellström

Klas Hjort

Jens Hultman (centrum-
koordinator)

Ulf Johansson (centrum-
föreståndare)

Niklas Jonsson

Annika Olsson

Carin Rehncrona

Anette Svingstedt

Veronika Tarnovskaya

Affilierade forskare

Johan Anselmsson

Jon Bertilsson

Ulf Elg

Lena Eskilsson

Mats Johnsson

Magnus Lagnevik

Ola Thufvesson

Sofia Ulver

Affilierade gästprofessorer

Stephen Brammer

Dannie Kjellgard

Affilierade doktorander

Carys Egan-Wyer

Stefan Karlsson

Marcus Klasson

Kaj-Dac Tam

Devrum Umut Aslan

Francisco Valencia

Jörgen Wettbo

Ida de Wit Sandström

Övriga

Niklas Bondesson

Olga Chkanikova

Fredrik Hansen

Alexandra Hua

Mikael Klintman

Beatrice Kogg

Matthias Lehner

Vesa Leppänen

Oksana Mont

Nathalie Nebelius

Jonas Nordström

Andrius Plepys

Emma Runnemark

Tobias Schölin

Ann-Mari Sellerberg

Matilda Westman

Stockholms universitet

Tony Apéria

Johanna Fernholm

Maria Frostling-Henningsson

Håkan Jakobsson

Göran Kecklund

Nishant Kumar

Carl Yngfalk

Sveriges lantbruksuniversitet

Lena Ekelund

Mattias Eriksson

Erik Hunter

Cecilia Mark-Herbert

Elin Rööf

Sara Spendrup

Ingrid Strid

Heléne Tjärnemo

Umeå universitet,

Handelshögskolan

Agneta Marell

Elin Nilsson

Kerstin Nilsson

Anna-Carin Nordvall

Lars Silver

Uppsala universitet

Charlotta Bay

Jukka Hohenthal

Ann-Kristin Lindberg

Klas Nyberg

Fredrik Sandgren

Sofia Wagrell

John Östh

Örebro universitet,

Handelshögskolan

Magnus Frostenson

Nina Hasche

Sven Helin

Claes Hultman

Johan Kask

Frans Prenkert

Johan Sandström

Bilaga 2 – Vinnovas och Tillväxtverkets utvecklingsprojekt

I denna bilaga har vi samlat projekt som faller utanför vår kartläggning då de inte främst består av akademisk forskning.

Tabell 86. Utvecklings- och innovationsprojekt 2010–2014, Vinnova.

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Totalt	Period
3D-scanning of feet for e-commerce and customisation	Volumental AB	1 000 000	2014–2015
Algoritmer för optimeringsbaserad e-handel	Trade Extensions TradeExt AB	1 200 000	2011–2013
Automatiserat system för minskning av matsvinn hos livsmedelshandlarna	Whywaste AB	830 390	2013–2017
EUREKA, Eurostars location based shopping	Hello Future AB	2 333 000	2014–2016
Fashion designers pop up store	Svenska Moderådet	330 000	2012–2013
Feasibility study of the electrification of the urban goods distribution transport system, part 2	Volvo Technology AB	1 575 000	2013–2015
Figuracy – streckkodslös delning av kläder som passar	Shapecompanion AB	400 000	2014
Förstudie – plattform för marknadsföring och försäljning av konsthantverk via nätet	Stiftelsen Konsthantverkscentrum	150 000	2012–2013
Gamification av kundrelationer med lokala shoppingcentrum	Visby Centrum AB	1 450 000	2013
Handelsplatsernas digitalisering	Nordic Council of Shopping Centers	1 333 290	2013–2014
Järnvägsnätets anpassning för godstrafikens behov	WSP Sverige AB	750 000	2011–2012
MyParcel – tjänsteinnovation för distribution i framtidens nätverksbaserade samhälle	Optidev AB, Göteborg	1 500 000	2013–2015
Personalization of e-shops based on user behavior statistics	Aptus Technologies AB	2 700 000	2011–2012
Prediktiv kunddata analys i realtid	Innometrics AB	3 333 333	2014–2016
Proaktiv marknadsföring	Svensk e-handel & Internettjänster AB	1 225 000	2013–2014
Uol freebee – ett mobilbaserat verktyg för konsumentundersökningar av dagligvaror	Appsorbance AB	300 000	2011–2012
Uol – visualisering av storlek och passform vid klädeshandel på internet	Virtusize AB	300 000	2011–2012
Öppen molnservice för produktinformation	Young & Skilled AB	1 260 000	2014–2015
Summa		21 970 013	

Tabell 87. Utvecklingsprojekt 2010–2014, Tillväxtverket.⁶⁷

Projekt	Lärosäte/Forskningsinstitut	Totalt	Period
Bli framgångsrik med e-handel	WSI WebAnalys – Qi Marketing	216 000	2014
Hållbara matleveranser – ekologiska livsmedelsleveranser med elcykel och elbil	Kate's Organic Market AB	250 000	2014–2015
International logistics center Networks	Regionförbundet Örebro län	232 794	2010
Mellansveriges logistiknav			
	Mellansvenska handelskammaren, Handelskammarföreningen	640 000	2012–2013
Mellansveriges logistiknav, steg 3	Mellansvenska handelskammaren, Handelskammarföreningen	1 044 000	2013–
Smak av Gävleborg – livsmedel som identitet för hållbar utveckling, etapp 1 ⁶⁹	Föreningen MatVärlden	703 900	2014
Utveckling av grönare logistiktjänster	Regionförbundet Örebro län	721 786	2013–2014
Summa		3 808 480	

67 Uppgifterna är hämtade ur Tillväxtverkets projektdataas.

68 Projektet ska harmoniera med sex fokusområden som identifierats i Matlandet Sverige, varav ett är handel.

Bilaga 3 – Forskare inom olika forskningsområden totalt i Sverige 2013

Tabell 88. Antal FoU-årsverken utförda av anställda vid universitet och högskolor 2013, samtliga lärosäten.

Forskningsämnesområden	
Naturvetenskap	4 833
Teknik	2 921
Medicin och hälsovetenskap	4 589
Lantbruksvetenskap	529
Samhällsvetenskap	3 027
Humaniora	1 395
Ej ämnesfördelat	1 811
Summa	19 104

Källa: www.statistikdatabasen.scb.se

